ЗВЯЗДА

19 ліпеня 1996 г. пятніца, № 182 (22985)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

РОЗГАЛАС

ХОДЗЯЦЬ ЧУТКІ, ШТО...

... ПАДАРАЖЭЕ ЗЕРНЕ СЁЛЕТНЯГА ЎРАДЖАЮ

Народ наш зараз, не ў прыклад мінулым гадам, навучыўся добра лічыць і параўноўваць усё і ўся. Вось і з цэнамі на зерне азадачваўся: разумее, што новы кошт на яго ў рэшце рэшт адаб'ецца на канчатковым прадукце — хлебе. Ці ж будзе павялічэнне закупачных цэнаў на зерне?

Як растлумачылі ў планава-фінансавым упраўленні Міністэрства хлебапрадуктаў, узровень цэнаў, устаноўлены 16 студзеня бягучага года, застанецца нязменным да канца года, праўда, у доларавым эквіваленце. А паколькі валюта ЗША, як вядома, на месцы не стаіць, адсюль і падаражэнне. Напрыклад, па стану на 16 студзеня тона харчовага жыта каштавала 1,5 млн. рублёў. Пры курсе долара ў 11.500 рублёў гэта складала на той час 130 «баксаў». Узяўшы лічбу 130 і памножыўшы яе на сённяшні курс, мы атрымаем зусім іншыя вынікі на набыццё зерня. Тое ж і з харчовай пшаніцай — 16 студзеня адна тона яе абыходзілася ў 2 млн. 200 тысяч рублёў, ці адпаведна (пры курсе 11.500 рублёў) у 191 долар.

Зразумела, сёння гэта будзе зусім іншая лічба, не гаворачы ўжо пра дзень заўтрашні.

Такім чынам, можна растлумачыць чуткі аб павышэнні закупачных цэнаў на зерне: на самай справе іх не адбываецца. Але рэальна, хаця фактычна рост цэнаў будзе.

Дарэчы, разлікі з гаспадаркамі будуць весціся за здадзенае зерне з улікам ужо выдадзеных авансаў (грашовых або таварных), якія калгасы і саўгасы атрымлівалі пад будучы ўраджай.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ДОБРЫЯ ВЕДЫ — ВЫСОКІЯ ЎЗНАГАРОДЫ

У беларускай школы ёсць падставы для гонару: красамоўным пацвярджэннем добрай падрыхтоўкі юнакоў і дзяўчат сталі паспяховыя вынікі двух апошніх міжнародных алімпіяд, удзел у якіх прынялі беларускія старшакласнікі.

Зборная нашай краіны па фізіцы, у якую ўвайшлі 5 чалавек (Іван Канагачоў, Юліян Ванне, Міхаіл Шварц, Аляксей Хлебнікаў і Уладзімір Макаранка), прывезла з Осла адзін сярэбраны, два бронзавыя медалі і два пахвальныя водгукі. Усе яны — вучні ліцэя пры БДУ. Былі глыбокія веды прадэманстравалі юныя біёлагі: зборная Беларусі (Павел Бажок, Іна Урбановіч, Іван Гарнастай, Юлія Скавародка) заваявала яшчэ два сярэбраныя і два бронзавыя медалі.

А вечарам 18 ліпеня на радзіму з Бамбея вярнулася зборная Беларусі па матэматыцы. І зноў поспех: адзін залаты, адзін сярэбраны, два бронзавыя медалі і два пахвальныя водгукі.

Да канца лета старшакласнікі нашай краіны прымуць удзел у міжнародных алімпіядах па матэматыцы, інфарматыцы, а таксама ў міжнародным турніры па фізіцы. Веды беларускіх школьнікаў дазваляюць спадзявацца на самыя высокія вынікі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Удзельнікам сустрэчы кіраўнікоў ветэранскіх арганізацый краін СНД

Паважаныя таварышы!

Сімвалічна, што вы сабраліся на сваю сустрэчу ў горадзе-герою Мінску. Спакон веку на беларускай зямлі з бязмернай павагай адносіліся да тых, хто лепшыя свае гады аддаў служэнню Айчыне самаадданай працай і ратнай мужнасцю.

Якім бы ні быў складаным наш час, мы не маем права забываць аб сыноўскім абавязку перад ветэранамі вайны і працы, якія не шкадавалі сіл і энергіі ў імя стварэння будучым пакаленням дастойнага, забяспечанага, духоўна багатага жыцця. Не ўсё ўдаецца, як было задумана. І не ваша ў тым віна.

У вас, ветэранаў, мы атрымліваем у спадчыну выхаванне ў духу братэрства, пачуццё сям'і адзінай, якое вы пранеслі праз усё доўгае і гераічнае ваша жыццё.

Вы прадстаўляеце розныя народы і суверэнныя краіны, але сабрала вас усіх адзіная высакародная мэта — надаць новы імпульс інтэграцыйным працэсам у развіцці Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Вядома, ход гісторыі не паскорыш. Можна толькі нашкодзіць. Але і запавольваць натуральны рух народаў насустрач адзін аднаму — значыць спрабаваць спыніць натуральна-гістарычны працэс. Успомнім прадказанні нашага слыннага мысліцеля С. Булгакава, што «разуменне нацыянальнай ідэі зусім не павінна весці да нацыяналістычнай выключнасці, наадварот, толькі тады яно ... ўвасабляе ідэю братэрства народаў».

Хачу запэўніць вас, што Прэзідэнт і Урад Беларусі самым уважлівым чынам адносяцца да выпрацоўкі шляхоў далейшага ўмацавання Садружнасці ...

Ад душы жадаю вам здароўя, доўгіх гадоў жыцця і поспехаў у выключна патрэбнай і карыснай патрыятычнай і гуманнай дзейнасці!

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. ЛУКАШЭНКА.

РЭПАРТАЖ

НА СЕНАЖАЦІ ПЕРАД САМЫМ ДАЖДЖОМ

Глыбоцкі раён, калгас імя Кірава. Поле каля вёскі Шыпы немалое і як бы ў нізіне. Некалі вельмі даўно праводзілі тут меліярацыю. Але поле прыдатнае толькі для вырошчвання траў — нізкавата. Затое травы сёлета стаяць выдатныя. Скошваюць іх «касілкі-плюшчылкі самаходныя», на выгляд вельмі ўжо старэнькія. І калі механізатары збіраюцца разам на перапынак, першае, пра што пытаюся, — колькі ж служыць гэта тэхніка. Аказваецца па 11—13 гадоў. Новую не купіш, а гэту, савецкую, неяк яшчэ ўдаецца адрамантаваць, пусціць на сенажаць. Уласна кажучы, гэтыя тры механізатары і забяспечылі ў калгасе ўсю корманарыхтоўку з сенажацей, працавалі амаль без паломак, ад васьмі да васьмі. Таму і сенажу ў гаспадарцы залажылі ўжо столькі, колькі планавалі. І не без сена, хаця дажджы не даюць разгарнуцца як след. Вось і цяпер, закурваючы, і механізатары, і старшыня раз пораз паглядаюць на захад — зноў збіраецца дождж.

Працуюць на касілках браты. Родныя Анатоль і Пётр Піскуновічы і стрыечны іх брат Леанід Шырчонак. Паразмаўлялі аб жыццібыцці, аб тым, што ёсць у краме і ці ёсць у кішэні, каб у гэту краму схадзіць, але больш пра хатнюю гаспадарку, пра нарыхтоўку сена для сваіх каровак ды коней. Гэта толькі ў калгасе людзі з васьмі да васьмі. Але ж да калгаснага і пасля чакае немалая ўласная гаспадарка, дзе толькі зямлі гектар. Але настрой у механізатараў нядрэнны, звычныя і да працы, і да ўсяго, што толькі ні адбываецца на нашай зямлі. Дарэчы, браты працуюць звяном, усё зароблене дзеліцца пароўну. Ды і рамантаваць тэхніку лягчэй. Падумалася: ну, братам і Бог даў, чаму ім дзяліцца. Але потым, размаўляючы са старшынёй Мікалаем Германовічам — перакана违 прыхільнікам калектыўнай працы, калектыўнай гаспадаркі — убачыў, што ў гэтым калгасе сапраўды многае менавіта ад калектывізму. 8 даярак з фермы ў той жа вёсцы Шыпы працуюць таксама адным звяном, не дзелячы ні перамог, ні няўдач. І надоі на гэтай ферме большыя, чым на другой калгаснай ферме ў Абрубе, дзе даяркі працуюць індывідуальна. І яшчэ такі штрых: у калгасе няма праблем з вырошчваннем буракоў. Арганізавана ўжо некалькі гадоў своеасаблівая арэнда. Калгаснік аддае з таго гектара, што стаў ягоным, хто 20, а хто і ўсе 50 сотак у арэнду калектыўнай гаспадарцы. Вырошчваюцца збожжавыя, і тут справа за калгаснай тэхнікай. Але адпаведна чалавек бярэ ў калгасе столькі ж сотак буракоў на вырошчванне. І даглядае іх, як свае. За першую і другую праполку людзі грошы ўжо атрымалі. А ўвосень, пасля здачы буракоў — канчатковы разлік. Прычым, за зерне калгас бярэ цану сімвалічную, а за буракі расплачваецца спаўна. Так што і пры грошах, і пры зерні, якое можна змалоць на адноўленым, яшчэ польскіх часоў млыне, дзе не толькі муку выдатную атрымаеш, але і крупы лепшыя, чым у краме.

У гэтай гаспадарцы, што цяпер рэдка, з аплатай усё ў парадку. Невялікія адносна гарадскіх заробкі — гэта іншае. Але затрымак зарплаты, выплат за малако не бывае.

— Адкуль жа грошы?

Старшыня адказвае:

— 87 працэнтаў дае жывёлагадоўля, у асноўным малочная. Па 11 мільёнаў у дзень даюць дзве нашы малочнатаварныя фермы. І машыну жывёлы здаём мы на мясакамбінат кожны месяц. Раней рабілася гэта ў асноўным у трэцім квартале. А пакуль разлічацца, а інфляцыя? Таму мы палічылі, што выгадней прытрымліваць жывёлу на адкорме, траціць лішнія кармы, чым больш губляць на інфляцыі.

Ад сябе дабаўлю, што калгас імя Кірава, ранейшы «серадняк», у апошнія гады ўлэўнена выйшаў на першыя месцы ў Глыбоцкім раёне. Раёне, які на Віцебшчыне славіцца моцнымі гаспадаркамі. Тут не скарацілі пагалоўя кароў. Займаюць другое месца па ўраджайнасці збожжавых, практычна першае — па надоях малака на 100 гектараў сельгасугоддзяў. Трэцяе месца і па вытворчасці мяса, але ж у раёне дзве гаспадаркі маюць комплексы па адкорму жывёл, у іх, як кажуць, фора.

Менавіта малочная жвёлагадоўля, якую захавалі і развіваюць, дазваляе калгасу ў наш час нават у нечым ісці наперад. У мінулым годзе сваіх кармоў не хапіла, прыкуплялі. Сёлета спадзяюцца абысціся без суседзяў. У апошнія гады значна павялічыліся і ўраджаі. Больш сталі звяртаць увагі на агратэхніку, займацца арганікай. Завязалі сувязі з інстытутам земляробства, адкуль завозяць элітныя сарты насення. Бачыў у час гэтай паездкі ячмень «Гонар». Сапраўды гонар — стаіць высокі і густы, нібы і не ячмень зусім. Знаходзяць грошы і на мінеральныя ўгнаенні, сёлета ўнеслі іх у два разы больш.

Безумоўная заслуга тут старшыні калгаса М. А. Германовіча. 15 гадоў адпрацаваў ён у гаспадарцы галоўным заатэхнікам, чацвёрты год кіруе, і менавіта на апошнія гады прыходзіцца ўздым. Я не ва ўсім падзяляю погляды старшыні на перспектывы развіцця калгасаў, магчыма, яго такая празмерная прыхільнасць да ўсяго калектыўнага не па часе. Але стан гаспадаркі, настрой людзей гавораць аб многім. Не ўсё, відаць, адвергнута жыццём, з таго, што раней у нас лічылася бездакорным і толькі адзіным, а сёння называецца догмай. Дарэчы, былі ў калгасе і тры фермеры. Але справа ў іх не пайшла, вярнулі зямлю і вярнуліся самі.

Калі знаходзіўся ў гаспадарцы, расказалі мне пра канфлікт, што ўзнік у пачатку на ферме Абруб. Пачалося з непаразумення па арганізацыі працы на ферме паміж кіраўніцтвам калгаса і калектывам. І тут даяркі пачалі захворваць. Справа гэта тонкая, медыцынская, таму гадаць не будзем. Але скончылася ўсё тым, што неўзабаве ўсе даяркі на чале з загадчыцай фермы апынуліся на бальнічным. Але старшыня павёў сябе цвёрда. На гэты месяц ён сабраў, як кажа, сваю старую гвардыю, тых жывёлаводаў, хто яшчэ можа злезці з печы. Людзі пайшлі за старшынёй, і ў студзені ферма працавала лепш, чым з пастаянным калектывам у снежні. Потым справа ўладзілася, людзі пасля хвароб выйшлі на працу, сёння ўсміхаюцца старшыні, ён — ім. Але нельга не бачыць і іншага. З аднаго боку, старшыня праявіў цвёрдасць, не стаў угаворваць: «Хварэеце, ну дык і хварэйце». Здолеў даказаць, што ён можа вырашыць любое складанае пытанне. Але, з другога боку, нельга не ўбачыць тут і прыкмет аўтарытарызму. Думаю, што пенсіянераў падымала на працу не толькі думка аб калгасным, але і імкненне ў нечым аддзячыць старшыні, а, магчыма, і наперад закінуць. І праявіўся тут усё-такі не столькі кіраўнік калектыўнай думкі і калектыўнай волі, колькі гаспадар, з воляй і ўладаю сваёй. Пра што мы так часта цяпер гаворым.

Алесь КАСЦЕНЬ.

ПРАДПРЫЕМСТВЫ ЛЕПШ ВЫКУПЛЯЦЬ ВА ЎЛАСНАСЦЬ, ЧЫМ АРАНДАВАЦЬ

У Брэсце, Оршы і Гомелі прыняты палажэнні аб продажы аб'ектаў нежылога фонду, арандуемых прыватызаванымі і падлягаючымі прыватызацыі прадпрыемствамі.

Гэтыя нарматыўныя акты даюць магчымасць шэрагу прыватызаваных прадпрыемстваў купіць займаемыя памяшканні ва ўласнасць. У гэтым выпадку гаспадары змогуць больш упэўнена укладваць сродкі ў рамонт і рэканструкцыю сваёй нерухомасці, а пры жаданні выкарыстоўваць яе ў якасці залогу па крэдытах і дагаворах. Калі памяшканне паступае на баланс прадпрыемства, яно становіцца яго доўгатэрміновым актывам. Гэта ў сваю чаргу абараняе ўладальніка ад змены стаўак арэнднай платы, пашырае магчымасць атрымання крэдытаў, надае бізнесу стабільнасць.

Найбольш актыўна новым правам карыстаюцца ў Брэсце. На сённяшні дзень гарадскія ўлады атрымалі 10 заяў ад уладальнікаў прыватызаваных прадпрыемстваў, якія жадаюць купіць арандуемыя памяшканні. У Брэсце ўпершыню ў гісторыі малой прыватызацыі ў Беларусі тры недзяржаўныя прамтаварныя і прадуктовыя магазіны заключылі з уладамі дагаворы аб куплі-продажы займаемых памяшканняў. Ужо вядома, што іх кошт будзе ніжэйшы, чым каштавала б прадпрыемству яго будаўніцтва ці купля новых плошчаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ЧАРГОВЫ ПРАЕКТ КЛУБА «СПАДЧЫНА»

Беларускае адраджэнне становіцца не зусім папулярным накірункам у дзейнасці грамадскіх асветніцкіх арганізацый. Іншая справа — клуб «Спадчына». Яго кіраўнік Анатоль Белы, актыў гэтай грамадскай культурна-асветніцкай установы — шчырыя руплівцы на ніве беларушчыны.

Чарговы праект клуба «Спадчына» — плакат-каляндар «Старажытная Беларусь». Акрамя таго, што на двух баках плаката змешчаны каляндар на 1997 і 1998 гады, выданне можа служыць добрым дарадцам у вывучэнні беларускай даўніны. Ёсць тут і карта (склалі яе Анатоль Белы, Ігар Курыцын, намаляваў Алесь Цыркуноў) «Старажытная Беларусь», а таксама — плакат «Вялікія князі старажытнай Беларусі» (мастак Анатоль Крывенка). Ці не ўпершыню разам сабраны выявы колішніх уладароў Беларусі.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Пастанова
Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
Аб асноўных напрамках грашова-крэдытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на 1996 год

Заслухаўшы і абмеркаваўшы Асноўныя напрамкі грашова-крэдытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на 1996 год, Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Прыняць да ведама Асноўныя напрамкі грашова-крэдытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на 1996 год, распрацаваныя Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь.

2. Рэкамендаваць Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь у верасні 1996 года выступіць на другой сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь са справаздачай аб ходзе рэалізацыі Асноўных напрамкаў грашова-крэдытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на 1996 год.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШАРЭЦКІ

25 чэрвеня 1996 г., г. Мінск. № 397-XIII.

«ФОРД» БЕЛАРУСКАЙ ЗБОРКІ З'ЯВІЦЦА РОЎНА ПРАЗ ГОД

У Абчаку, прыгарадзе Мінска, 18 ліпеня адбылася афіцыйная цырымонія пачатку будаўніцтва завода кампаніі «Форд Юніён». Практычная рэалізацыя праекта даручана арэнднаму прадпрыемству «Мінскрамбуд».

Кошт першага этапа будаўніцтва складае 3,4 мільёна долараў. К канцу гэтага года будуць пракладзены інжынерныя камунікацыі, падрыхтаваны офісныя і вытворчыя памяшканні. Мяркуецца, што ў чэрвені 1997 года будуць сабраны першыя малалітражкі серыі «Эскорт» і мікрааўтобусы «Транзіт». У бліжэйшыя месяцы кампанія пачне набор персаналу для работы на заводзе. У верасні камбінезоны з эмблемай «Форда» змогуць апрануць каля ста чалавек, аднак да пачатку прамысловай эксплуатацыі завода іх колькасць павінна ўзрасці ў некалькі разоў. Акрамя таго, кіраўніцтва кампаніі вядзе актыўную работу па размяшчэнню заказаў на выраб камплектуючых для «Форда» на беларускіх прадпрыемствах.

Уладзіслаў ПЛАТУН, БЕЛТА.

БЫЎ ТАКІ КАНЦЛАГЕР ЛУЖАСНА

Статус «Лагера на пярэднім краі нямецкай абароны» атрымаў пасёлак Лужасна, што пад Віцебскам. Такое рашэнне прыняла навукова-кваліфікацыйная камісія, створаная распараджэннем Адміністрацыі Прэзідэнта рэспублікі, на падставе сведчанняў відавочцаў і архіўных матэрыялаў.

Канцлагер быў створаны ў размяшчэнні 4-й авіяпалявой дывізіі 53-га армейскага корпуса вермахта ў 1943—44 гадах. Палонных выкарыстоўвалі для будаўніцтва ўмацаванняў на перадавой лініі нямецкага фронту. У гэтым канцлагеры гітлераўцы расстралялі і замарылі голадам больш за 700 мірных грамадзян. Лагер быў яшчэ перасыльным, адсюль вязняў адпраўлялі ў іншыя месцы прымусовага ўтрымання ў Беларусі, Прыбалтыцы, Польшчы.

Былыя вязні цяпер, больш чым праз паўстагоддзя, змогуць афарміць дакументы, якія пацвярджаюць знаходжанне іх у канцлагеры на Віцебшчыне, і засведчыць трагедыю, што адбылася тут.

Непадалёк, на ўездзе ў Віцебск, устаноўлены помнік 80 тысячам ахвяр — салдат і мірных грамадзян у гады акупацыі.

Паліна АЛЯКСАНДРАВА.

У МІНСК ПРЫЕДЗЕ РАСІЙСКІ ВІЦЭ-ПРЭМ'ЕР

У панядзелак, 22 ліпеня, чакаецца прыезд у Мінск з рабочым візітам віцэ-прэм'ера Расійскай Федэрацыі Аляксея Бальшакова. Як стала вядома карэспандэнту БЕЛТА, высокі расійскі госць сустрэнецца з кіраўнікамі Беларусі. Размова пойдзе аб інтэграцыйных працэсах паміж нашымі краінамі.

У прыватнасці, будуць абмяркоўвацца праблемы мытных пошлін на ўвозімыя тавары і прадукты харчавання. Ініцыятарам гэтай размовы выступае беларускі бок, зацікаўлены ў скарачэнні дэфіцыту свайго гандлёвага балансу, які на сённяшні дзень склаў каля 600 мільёнаў амерыканскіх долараў.

Валянціна МЕНШЫКАВА, БЕЛТА.

СВЯТКАВАННЕ 27 ЛІПЕНЯ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТАМІ І БНФ: НЕ НАСУСТРАЧ, А РАЗАМ

Два асобныя аргкамітэты ад блока Сацыял-Дэмакратычны Саюз і ад БНФ падалі заяўкі ў Мінгарвыканком на правядзенне шэсця, прысвечанага Дню незалежнасці. І калі сацыял-дэмакраты заявілі аб шэсці ад помніка Я. Купалы да плошчы Незалежнасці, то БНФ — наадварот.

Пасля кансультацый у гарвыканкоме ўсе бакі прыйшлі да ўзгодненага рашэння. 27 ліпеня ў 10.30 — збор у скверы Я. Купалы, пасля шэсце па маршруту: вуліца Я. Купалы — вул. М. Багдановіча — праспект Машэрава — Палац спорту. Каля Палаца спорту пачнецца паўтарагадзінны мітынг.

А ў заключэнне з 13.00 да 14.00 адбудзецца святочны канцэрт. Такім чынам, сацыял-дэмакраты, БНФ, лібералы пойдуць разам: адна незалежная дзяржава — адно агульнае свята.

Прэс-цэнтр СДС.

АДКРЫЛАСЯ НОВАЯ АЎТАЗАПРАВАЧНАЯ СТАНЦЫЯ

18 ліпеня ля пасёлка Высокае Аршанскага раёна на аўтамагістралі Брэст—Масква адкрыта і ўведзена ў эксплуатацыю новая аўтазаправачная станцыя.

Як паведаміў дырэктар прадпрыемства «Оршанафтапрадукт» Анатоль Вішнеўскі, АЗС пабудавана па сусветных стандартах. Да паслуг вадзіцеляў і пасажыраў працуюць таксама кафэ, магазін, дзейнічае станцыя тэхнічнага абслугоўвання. Па словах А. Вішнеўскага, чакаецца, што штодзённая рэалізацыя нафтапрадуктаў на АЗС складзе больш як 70 тон, што з'яўляецца рэкордам для АЗС рэспублікі.

Кошт будаўніцтва аўтазаправачнай станцыі — каля дзевяці мільярдаў беларускіх рублёў.

Яўген ГРУБІЧ, БелаПАН.

САЦЫЯЛЬНЫМ ПЫТАННЕМ БРЭСЦКІЯ ЎЛАДЫ СПРАБУЮЦЬ НАДАЦЬ МАКСІМУМ УВАГІ

Каля 60 млрд. рублёў выдзелена з бюджэту Брэста ў першым паўгоддзі на сацыяльныя патрэбы — гэта ў паўтара раза больш, чым за адпаведны перыяд мінулага года.

Асноўныя артыкулы расходаў — падтрымка грамадскага транспарту, дзіцячых устаноў, датацыі на камунальныя паслугі, на паліва, якое рэалізуецца насельніцтву. Не забываюць у Брэсце і аб сацыяльна неабароненых слаях насельніцтва: з 476 інвалідаў, што звярнуліся за дапамогай па працаўладкаванню, больш чым 300 атрымалі яе. Апрача таго, у горадзе створана служба сацыяльнай дапамогі на даму, якой ахоплены каля 1000 чалавек.

Будуць падтрыманы шматдзетныя і няпоўныя сем'і, якія пацярпелі ад аварыі на ЧАЭС. Цяпер задачай нумар адзін для гарадскіх уладаў з'яўляецца стварэнне начлежкі для бомжаў, колькасць якіх у прыгранічным горадзе традыцыйна вялікая.

Валянціна КАЗЛОВІЧ, БелаПАН.

Сямейны клопат, бусліны клёкат... Фота Уладзіміра ФЯДОТАВА

«СЛАВЯНСКІ БАЗАР» ЗАПАЛІЎ СУЗОР'І НЕ ТОЛЬКІ НА ЗЯМЛІ, АЛЕ І Ў НЕБЕ

Заключным гала-канцэртам завяршыўся 17 ліпеня ў Віцебску 5-ы Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар». Гэта свята муз з самага пачатку было створана ў процівагу граніцам, што раздзялілі культурныя і духоўныя сувязі паміж славянскімі народамі. На гэту асаблівасць фестывалю звярнулі ўвагу і палітыкі. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка яшчэ на адкрыцці леташняга «Славянскага базару» аб'явіў, што цяпер ён бярэ фестываль пад свой патранаж, паабяцаўшы, што ўсім будзе цёпла і ўтульна ў гэтым вялікім славянскім доме, якім стаў Віцебск.

«Грамадзяне Беларусі, грамадзяне 17 дзяржаў, на якія транслíраваліся канцэрты, — сказаў Прэзідэнт, — перажылі ў гэтыя некалькі незабыўных вечароў шмат хвалюючых уражанняў далучэння да высокага, велічнага — мастацтва. Удзельнікі фестывалю пераканаўча паказалі ўсяму свету: не ўсё так дрэнна ў нашых народаў, калі яны ў стане праводзіць такія яркія маштабныя святы мастацтваў. Не буду ўтойваць, былі год таму ў арганізатараў фестывалю ваганні: можа, адмовіцца ад яго правядзення, можа, перанесці ў другі горад, іншую краіну? Але мы вырашылі: быць фестывалю на беларускай зямлі, быць фестывалю ў горадзе Віцебску». Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, гэта рашэнне знайшло поўную падтрымку і разуменне ў прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына і прэзідэнта Украіны Леаніда Кучмы. «Толькі што я размаўляў з імі», — паведаміў кіраўнік беларускай дзяржавы. — І яны папрасілі мяне перадаць самыя цёплыя пажаданні ўдзельнікам «Славянскага базару». А я, у сваю чаргу, хачу ад вашага імя падзякаваць ім за вялікую матэрыяльную падтрымку нашага фестывалю».

На прыёме дэлегацый майстроў мастацтваў розных краін, які пасля гала-канцэрта прайшоў у Віцебскім аблвыканкоме, беларускі Прэзідэнт яшчэ раз пацвердзіў сваю гатоўнасць падтрымліваць фестываль і аказваць яму матэрыяльную падтрымку.

Цудоўным заключным акордам цырымоніі закрыцця фестывалю стала яго апошняя сенсацыя. Прэзідэнт міжнароднай карпарацыі «Славянскі базар» Сяргей Віннікаў паведаміў аб рашэнні Міжнароднага зорнага рэестра прысвоіць нядаўна адкрытаму сузор'ю імя «Славянскі базар». Яно размешчана на паўночным паўшар'і і складаецца з 11 зорак, названых у гонар 11 славянскіх дзяржаў — найбольш актыўных удзельніц фестывалю.

Восем дзён і начэй працягваўся цяперашні «Славянскі базар». У яго праграме былі конкурсы маладых выканаўцаў і дзіцячых шоу-праграм, фестывалі славянскага кіно і прэсы, «Міс славянка» і «Ноч гумару», шматлікія выстаўкі, канцэрты, шоу і мноства іншых мерапрыемстваў. У рамках «Базару» прайшлі, па сутнасці, творчыя справаздачы майстроў мастацтваў Беларусі, Украіны і Расіі. Гэта лепшы доказ таго, што Еўрапейская асацыяцыя фестываляў ФІДОФ, якая аб'ядноўвае 1600 фестываляў свету і членам якой з'яўляецца «Славянскі базар», не памылілася, уключыўшы на сваёй апошняй сесіі віцебскі форум у пяцёрку буйнейшых музычных падзей свету.

Вольга СІДАРОВІЧ, БЕЛТА. Віцебск.

ХАРЧАВАННЕ БУДЗЕ АБЫХОДЗІЦЦА ДАРАЖЭЙ

Учора «Звязда» паведамляла пра тое, што за мінулы тыдзень у сталічных крамах змяніліся ў бок павелічэння цэннікі адразу на паўтара дзесятках найменняў харчовых тавараў. Як высветліў карэспандэнт газеты ў Камітэце цэн Міністэрства эканомікі, на жаль, гэта былі не адзіныя «новаўвядзенні».

Так, у Брэсце павялічыліся рознічныя цэны на пшанічную муку вышэйшага і першага гатункаў — адпаведна на 6,3 і 2,2 працэнта. Звязана гэта з закупкай у камерцыйных структур пшаніцы па сярэдняй цане 228 долараў за тону, што крыху больш папярэдніх расцэнак. На рост рознічных цэнаў на яйкі (на 7,3 працэнта) паўплывала адмена аблвыканкомам гранічнага ўзроўню рэнтабельнасці ў сувязі з просьбай аб'яднання «Белптушкапрам».

У Гомелі за гэты ж тэрмін на 21,5 працэнта падаражэла пшанічная мука вышэйшага гатунку. Павелічэнне кошту ў даным выпадку тлумачыцца паступленнем у гандаль мукі ад камерцыйных структур па адпускной цане 6.600 рублёў за кілаграм, што перавышае папярэднія расцэнкі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

АДНЫМ СКАЗАМ

Выпуск **тавараў народнага спажывання** ў першым паўгоддзі знізіўся на 5,9 працэнта ў параўнанні з аналагічным перыядам 1995 года.

Сёння ў краіне пражываюць **31.453 ветэраны афганскай вайны.**

Сярод імпартнай прадукцыі ў Беларусь пераважаюць пастаўкі з **Германіі** (24,6 працэнта агульнага імпарту з далёкага замежжа), **Польшчы** (8,1 працэнта), **ЗША** (7,6 працэнта) **Нідэрландаў** (6,4 працэнта), **Літвы** (5,4 працэнта).

Агульны доўг Беларусі за энерганосьбіты на 4 ліпеня зменшыўся ў параўнанні з канцом мая прыкладна на 158,5 мільярда рублёў і склаў каля **6 трыльёнаў 235 мільярдаў рублёў.**

Са 130 выяўленых на сённяшні дзень вірусаносьбітаў СНІД у **15-ці устаноўлены дыягназ СНІД**, 11 чалавек памерлі ўжо.

Аб'ём замежных інвестыцый у Беларусі ў першым паўгоддзі склаў **15,7 млн. долараў.**

Жыхары Зямлі **штогод праглынаюць** 40 тон таблетак аспірыну.

У мінулым годзе **рахункі з жыццём** у рэспубліцы добраахвотна звялі 2725 чалавек.

У гэтым годзе **зарэгістравана 51.592 злачынствы**, што на 5 тысяч менш, чым за аналагічны перыяд мінулага года.

Паводле прагнозаў, праз два гады на Зямлі **будзе жыць звыш 6 мільярдаў чалавек.**

АБІТУРЫЕНТ ЖАДАЕ БЫЦЬ ПАГРАНІЧНІКАМ. У КРАЙНІМ ВЫПАДКУ — НАСТАЎНІКАМ ФІЗКУЛЬТУРЫ...

У вышэйшых навучальных установах краіны пачаліся ўступныя экзамены.

Як паведамілі ў Міністэрстве адукацыі і навукі РБ, колькасць жадаючых атрымаць дыплом аб вышэйшай адукацыі ў гэтым годзе значна павялічылася: агульны конкурс у ВНУ краіны склаў 2,3 чалавека на месца (у 1995 г. — 1,9). Безумоўна, гэта лічба красамоўна сведчыць, што прэстыж вышэйшай адукацыі ва ўчарашніх школьнікаў расце. Але тут трэба таксама ўлічваць і некаторыя іншыя фактары: па-першае, выпускнікоў у гэтым годзе ў параўнанні з мінулым на 6 тысяч больш, а, па-другое, на колькасць жадаючых выпрабаваць свае веды паўплывала таксама зняцце ў ВНУ абмежаванняў на платны набор студэнтаў, якія не прайшлі агульнага конкурсу.

Добра прасочваюцца і схільнасці сённяшніх абітурыентаў: сярод вышэйшых устаноў лідзіруюць Акадэмія міліцыі Міністэрства ўнутраных спраў РБ, дзе агульны конкурс склаў 4 чалавекі на месца (у 1995 г — 3) і Беларуская акадэмія мастацтваў — 3,6 чалавека на месца (у 1995 г. — 4,1). Высокай папулярнасцю па-ранейшаму карыстаюцца Мінскі дзяржаўны лінгвістычны універсітэт — 3,5 прэтэндэнта на адно месца (у 1995 г. — 2,5), Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры — 3,4 (у 1995 г. — 3,0) і Беларускі дзяржаўны эканамічны універсітэт (БДЭУ) — 3,3 (у 1995 г. — 3,2). Дарэчы, той факт, што цікавасць да эканамічных спецыяльнасцей крыху знізілася (пацвярджэнне таму — конкурс, які застаўся ў БДЭУ на ўзроўні мінулага года) сведчыць аб тым, што старшакласнікі, нарэшце, усвядомілі насычанасць рынку працы кадрамі менавіта гэтага профілю. Аднак ва ўсіх тэхнічных ВНУ эканамічныя спецыяльнасці па-ранейшаму карыстаюцца ўстойлівым попытам і конкурс на іх вагаецца ў розных навучальных установах дзесьці ў межах 2 і болей чалавекі на адно месца.

Бадай, самай сенсацыйнай навіной сёлетняй уступнай кампаніі стала цікавасць абітурыентаў да прафесіі... пагранічніка. Менавіта яна і стала абсалютным лідэрам «сезона»: жадаючых ахоўваць межы радзімы аказалася 10 чалавек на адно месца. Не менш цікавая і нечаканая любоў нашай моладзі да спорту: у Беларускім дзяржаўным педагагічным універсітэце на фізічную спецыяльнасць прэтэндуюць... 8 (!) чалавек на месца. Тая ж тэндэнцыя прасочваецца і ў іншых ВНУ: Брэсцкі дзяржаўны універсітэт — 5,7, Мазырскі дзяржаўны педагагічны інстытут — 3,1, Гомельскі дзяржаўны універсітэт — 2,9, Магілёўскі дзяржаўны педагагічны інстытут — 2,9, Віцебскі дзяржаўны універсітэт — 3,7. Вельмі высокі конкурс на факультэт «мастацтва эстрады» ў Беларускім універсітэце культуры — 7,6 чалавека на адно месца, а вось акцёрскі факультэт у Беларускай акадэміі мастацтваў уступіў традыцыйную першую пазіцыю спецыяльнасці «праектаванне інтэр'ераў»: конкурс на яе складае сёлета адпаведна 4,0 і 4,3 прэтэндэнта на месца.

У Беларускім дзяржаўным універсітэце асабліва цяжка прыйдзецца жадаючым вывучаць псіхалогію — за адно месца тут будуць спрачацца 5,9 чалавека. Вялікай нечаканасцю сёлетняй уступнай кампаніі стала цікавасць абітурыентаў да іспанскай мовы: менавіта ёй у гэтым годзе яны аддалі перавагу, значна пацясніўшы англійскую (для параўнання: конкурс на іспанскую мову склаў 5,4, а на англійскую — 3,5 чалавека на месца). І, што вельмі прыемна канстатаваць, вялікі конкурс на спецыяльнасць «беларуская мова і літаратура» (ад 2,9 да 5,3 чалавека на месца ў розных навучальных установах) сведчыць аб тым, што ў моладзі расце павага да нацыянальнай культуры.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПОГЛЯД

НАВУКА: СЛУЖАНКА ДЛЯ НАЧАЛЬСТВА ЦІ ПРАВАДНІК ІСЦІНЫ?

І праз дзесяць гадоў пасля ядзернай катастрофы ў нас, як і раней, чарнобыльцу не могуць сказаць усёй праўды аб стане яго здароўя. І не таму, што не хочуць, а таму, што не могуць

Былы дырэктар Інстытута радыяцыйнай медыцыны акадэмік Уладзімір Мацюхін неяк вельмі трапна адзначыў: калі няма размовы пра дозу радыяцыі, якую атрымаў канкрэтны чарнобылец, то тады няма і радыяцыйнай медыцыны. Заўважым, што без вырашэння гэтага важнейшага пытання немагчыма будзе выканаць і ўсю чарнобыльскую дзяржпраграму ў цэлым. Яе ж мэта — поўнасцю абараніць чалавека ад наступстваў Чарнобыля. Ці не так?

Між тым, выкананне вышэйназванай задачы мелася на ўвазе ў рамках тэмы: «Распрацоўка і ўкараненне сістэмы ацэнкі стану здароўя насельніцтва на забруджаных радыенуклідамі тэрыторыях...», якая адкрывала раздзел навуковага забеспячэння ўжо адпрацаваўшай чарнобыльскай дзяржпраграмы на 1990—1995 гады. На ўвазе мелася. Толькі год за годам важнейшая навуковая тэма не выконвалася.

Праблема? Безумоўна. Чаму б не паразважаць пра яе (ды і пра іншыя падобныя) хоць бы на тых жа прэс-канферэнцыях кіраўніцтва былога Дзяржкамчарнобыля, а цяпер — Міністэрства па надзвычайных сітуацыях (МНС)?

У любой галіне чалавечай дзейнасці пазітыўныя «моманты», калі гэта паставіць сабе мэтай, можна пералічваць доўга. Па такому сцэнарыю ў многім праходзіла і нядаўняя прэс-канферэнцыя, якую наладзіў першы намеснік міністра па надзвычайных сітуацыях І. Ралевіч (пэўную інфармацыю на гэты конт «Звязда» ўжо змяшчала).

З вельмі стрыманых, калі не сказаць больш, тлумачэнняў І. Ралевіча вынікае, што ў краіне з'явіліся «ініцыятары», якія заяўляюць: «чарнобыльскую» навуку пара ўжо закрываць, яна не патрэбна. Аказваецца, падобныя заявы рабіліся ўжо на самых розных узроўнях улады, пачынаючы ад урада і Вярхоўнага Савета.

На жаль, пра імёны і пасады гэтых «інтэлектуальных гігантаў» прысутныя на сустрэчы не даведаліся нічога. Шкада, бо, па вядомаму выразу, краіна павінна ведаць сваіх герояў. Каб нагадаць ім простую ісціну: навука і Чарнобыль — гэта непарыўны тандэм. Бо ўся ідэалогія дзяржпраграм па ліквідацыі вынікаў катастрофы, чарнобыльскага заканадаўства закладвалася менавіта працай вучоных. Як не пагадзіцца з акадэмікам Я. Канаплёй, які сказаў (цытуем): «Навуковыя вынікі ў Беларусі — гэта не проста лічбы і факты. Гэта крыніца інфармацыі, на аснове якой даюцца ацэнкі радыяцыйнай сітуацыі ў рэспубліцы. Менавіта гэта служыць падставай для прыняцця канкрэтных рашэнняў урадам, міністэрствамі і ведамствамі.»

Карацей, на навуковым фундаменце ажыццяўляецца дзяржаўная чарнобыльская палітыка. Як кіраваць, калі пазбавімся навукі?

Да такога сумнага фіналу, між іншым, якраз і можам прыйсці, бо фінансаванне навуковых даследванняў сёння вядзецца толькі па астатковаму прынцыпу. Вось лічбы: на рэалізацыю дзяржпраграмы па пераадоленню вынікаў катастрофы на ЧАЭС сёлета выдзелена па плану 4,6 трыльёна рублёў. На навуковае ж забяспячэнне праграмы «адвалілі» ажно... 0,7 працэнта ад гэтай сумы, ці ўсяго 32 мільярды. Ды і з тых жабрацкіх капеек за паўгода навука атрымала не палову, а толькі 17 працэнтаў.

Фінансаванне ж у першым квартале наводзіць наогул на ашаламляльнае супастаўленне: на навуку было выдзелена ў доларавым эквіваленце толькі 338 тысяч «зялёных», якіх, па заходніх мерках, не хапіла б на гадавую зарплату і дзесяці прафесарам!

Сітуацыя выклікае шмат пытанняў. І першае з іх: няўжо нашы фінансавыя і іншыя «богі» сапраўды не асэнсавалі месца і значэння навукі ў вырашэнні постчарнобыльскіх праблем? Не думаю. А можа, яна ўжо адыграла сваю ролю ў планах тых, для каго зніжэнне выдаткаў на сацыяльную падтрымку чарнобыльцаў — гэта адзіны фетыш? А таму гэтая навука цяпер і «не патрэбна». Як кажуць, маўр зрабіў сваю справу, маўр можа ісці.

Дык якую справу для нашых эканомных фінансістаў зрабілі «маўры» ад навукі?

Характэрная дэталь: у матэрыялах Міністэрства па надзвычайных сітуацыях адзначаецца, што даныя, здабытыя і асэнсаваныя вучонымі, ляглі ў аснову канцэпцыі пражывання насельніцтва на забруджаных тэрыторыях. Тут усё правільна, бо вядома, якую станоўчую ролю адыграла тая самая гуманная канцэпцыя Акадэміі навук Беларусі ад 1990 года. Аднак чаму не ўпамінаецца «дасягненне» некалькі іншага плана, якога дабілася частка айчынных навукоўцаў, адкрыта заангажыраваных коламі, дзе імкнуцца любымі шляхамі зэканоміць на чарнобыльскай праграме? Маецца на ўвазе распрацоўка і «ўкараненне» новай «Канцэпцыі ахоўных мераў у аднаўленчы перыяд для насельніцтва, якое пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь і падверглася радыеактыўнаму забруджванню...» Гэтыя навукоўцы на чале з прафесарам Я. Пятраевым настолькі імкнуліся дагадзіць заказчыкам, што нават вынайшлі тэрмін «аднаўленчы перыяд», які быццам бы наступіў на тэрыторыях, «нашпігаваных» радыенуклідамі.

Гэта значыць там, дзе людзі атрымліваюць па тры, пяць і больш мілізівертаў унутранай і знешняй дозы радыяцыйнага апрамянення ў год, што значна вышэй за бяспечную норму. Гэта там, дзе чарнобыльцы — людзі яшчэ зусім не старога ўзросту (яны лічацца «практычна здаровымі») ужо ў 1990 годзе мелі радыяцыйную нагрузку ў 300, 500 і больш мілізівертаў. У нармальных жа ўмовах чалавек за 70 гадоў жыцця не павінен атрымаць эфектыўную эквівалентную дозу апрамянення памерам больш як 525 мЗв. Што тут сказаць? [illegible]

Як бы там ні было, аднак для непапулярных рашэнняў, якія супярэчаць нормам прынятага ў Беларусі чарнобыльскага заканадаўства, з'явілася неабходная «ідэалагічная база», своеасаблівае абгрунтаванне. І вось ужо ў верасні мінулага года [illegible] 1—5 кі/кв. км. [illegible] «пераведзенымі» [illegible]

[illegible]

Я. Канаплёў выказаў наступны погляд:

— Вядома, што Камісія па праблемах чарнобыльскай катастрофы Вярхоўнага Савета ўнесла прапанову аб адмене гэтай зацверджанай урадам канцэпцыі. [illegible]

[illegible]

Валерый ЧАРНЯЎСКІ.

ПРАШУ ДАПАМОГІ!

Як мне быць, як нам жыць?

Чытаю я вашу газету «Звязда», і мне яна падабаецца. [illegible]

Людміла ВЫСОЦКАЯ.
в. Глініца, Мазырскі раён.

Ад аддзела пісьмаў

Што і казаць, сітуацыя неадназначная, складаная. І ўсё ж перад тым, як рыхтаваць пісьмо да друку, мы звязаліся па тэлефоне з калгасам «Асавец» Мазырскага раёна. [illegible]

— І як жа мнагадзетнай сям'і жыць?

КРЫК ДУШЫ ПАЧУЛІ

Хвораму хлапчуку патрэбна паўторнае аздараўленне

«Больш за ўсё непакоіць лёс сына» — так называлася пісьмо жыхаркі г. п. Краснаполле Н. Цыс, змешчанае 11 чэрвеня. Яна скардзілася, што сын яе моцна хворы, а на лячэнне яго не адпраўляюць, узнімала іншыя жыццёвыя пытанні, якія таксама не вырашаюцца.

На публікацыю адрэагаваў **намеснік старшыні раённага выканаўчага камітэта Ф. ГАНЧАРОЎ.** Ён, у прыватнасці, паведаміў:

— Вучань 4-га класа Краснапольскай сярэдняй школы Сяргей Цыс (1984 года нараджэння) праходзіў аздараўленне ў Германіі і двойчы ў Бельгіі, будучы навучэнцам Сабалеўскай СШ. Ён, як і ўсе вучні, штогод папраўляў здароўе ў санаторыях Магілёўскай вобласці. Сёлета, у сакавіку, напрыклад, у санаторыі «Свіслач».

У сувязі з тым, што г. п. Краснаполле пераведзены з зоны з правам на адсяленне ў зону з перыядычным радыелагічным кантролем (1—5 кюры на квадратны кіламетр), школьнікі райцэнтра будуць праходзіць аздараўленне адзін раз у год. Аднак, зыходзячы з таго, што хлапчук хворы, раённая камісія па аздараўленню прапанавала яго маці ўзяць даведку з дзіцячай паліклінікі аб неабходнасці яго паўторнага аздараўлення, і сын будзе ўключаны ў такую групу.

Ніна Андрэеўна з сям'ёй прыехала ў Краснапольскі раён з Рэспублікі Комі і па 12 мая 1993 года пражывала ў вёсцы Топкае. Затым была пераселена ў вёску Сабалі, дзе ёй прадаставілі кватэру з дзяржаўнага фонду. Пасля скасавання шлюбу з мужам Н. Цыс прапісана і жыве ў г. п. Краснаполле з красавіка сёлетняга года. Ільгот на атрыманне жылля не мае. У гутарцы з аўтаркай пісьма ёй прапанавана стаць у чаргу на кватэру ў жыллёва-камунальным аддзеле райвыканкома. Зараз свабоднага жылля ў райцэнтры няма.

Аднак аддзелу культуры райвыканкома, дзе працуе Н. Цыс, прапанавана пры выдзяленні яму жылля ўлічыць пры яго размеркаванні сямейныя абставіны Ніны Андрэеўны.

ЛЁСЫ

КАЛІ ГРАМАДСТВУ НЕ ПАТРЭБЕН ПІСЬМЕННІК...

Усякае грамадства, якое зняважліва ставіцца да чалавека-адзінкі, нічога не вартае. Яно як быццам і не грамадства, а так, сукупнасць людзей, здольных нешта рабіць, некуды ісці, магчыма, з дня ў дзень мяняючы накірунак, таптацца на месцы. Твар у яго як быццам не разгледзець, не атрымліваецца зазірнуць у вочы, адчуць нутро. А што, калі натоўп не заўважае нават пісьменніка?..

Часам у газетах, на кангрэсах, нарадах, заявах балюча, колка ставяцца да вялікіх творцаў. Калі б'юць (а і сапраўды ж б'юць!) Васіля Быкава ці Міхаіла Савіцкага, мне, нягледзячы ні на што, ні на якіяківокі ў бок іх перакананняў, вельмі балюча. І сорамна. Адно ўжо за тое, што іх, вялікіх і светлых (мо таму знешне і ў творчасці змрочных) па наканаванай ім Богам і лёсам звышзадачы, чапаюць, адбіраюць у вечнасці, крадуць іх час. Пазбаўляюць права, шанцаў на новыя здзяйсненні. Балюча. Сорамна. Крыўдна...

Але зараз — пра лёс, лічы, зусім невядомы на Беларусі. Пра пісьменніка, існаванне якога знаходзіцца ў далёкай далёкасці ад паважанага Саюза беларускіх пісьменнікаў, што з дня ў дзень шырыць свае рады, множыць лік таленавітых і часам маладых. Няўжо ж тут, у кагортах Саюза, нехта можа згубіцца? Гартаю пісьменніцкі даведнік. Усіх тут ёсць адрасы. А вось на геаграфічна-літаратурнай канкрэтна-адраснай карце няма вёскі Чарняўка Хоцімскага раёна Магілёўскай вобласці. А там, між іншым, жыве паэт і публіцыст, аўтар добрага тузіна выдадзеных яшчэ за савецкім часам кніжак вершаў. Так, жыве ў Чарняўцы член колішняга Саюза пісьменнікаў СССР (дарэчы, і дэлегат апошняга з'езда гэтай аўтарытэтнейшай па сваім часе арганізацыі)... Стала жыве на Хоцімшчыне Міхаіл Фядотавіч Карпенка. Дзве зімы, два леты... Жыве сур'ёзнага, пенсіённага веку чалавек у хоцімскай глыбінцы. Не абзываецца, не адгукаецца, не кліча ўвагі да ўласнай персоны. Пільна сочыць (па сціплых зусім, зразумела, магчымасцях) за беларускай перыёдыкай. Чытае паэзію. Шкадуе, што некалі кінуў пісаць па-беларуску. А вершы Міхася Карпенкі, між іншым, ухваліў сам Максім Танк, надрукаваўшы іх у часопісе «Полымя». Першыя ж урокі творчасці юнаму паэту даў Міхась Васілёк. Пра гэта і сёння не забываецца Міхаіл Фядотавіч. А чаму — кінуў?..

Быў іншы час. Была савецкая эпоха. Маладога, актыўнага, энергічнага газетчыка Мішу Карпенку накіравалі ў Маскву, на вучобу. А як закончыў Вышэйшую камсамольскую школу — у гарачы і невядомы маладзёну Туркменістан. Беларусы, вядомая справа, ужываюцца паўсюдна, знаходзяць сабе клопаты ў самых розных старонках, працы нідзе не цураюцца. Вось і Міша шчыраваў. Спярша ў Краснаводску газету новую адкрыў. Пасля ў Ташаузе абласную «Ташаузскую праўду», мусіць, ці не чвэрць стагоддзя рэдагаваў. Каторы скептык заўважыць: маўляў, праводзіў палітыку КПСС, нёс русіфікацыю ў спрадвечна туркменскі край. Але ж на новабудоўлях Азіі, на Каракумскім канале працавалі і рускія, і беларусы, і ўкраінцы. Для іх і выдаваў абласную рускую газету Міхаіл Карпенка. Дарэчы, рэдактарам рускай рэспубліканскай газеты «Туркменская искра» быў другі беларус — Васіль Слушнік. Фактычна — загінуў, памёр на журналісцкім пасту... «Ташаузская правда» была газетай і для туркмен, і для ўсіх. Смеласцю вызначаўся рэдактар партыйнай газеты. Пайшоў (здарылася гэта на пачатку перабудовы, расказваю не з чыіхсьці слоў, сам жа тады жыў у Туркменістане, на маіх вачах усё рабілася) у сапраўдны бой з абкомаўскімі карупцыянерамі. І суд праўду Міхаіла Карпенкі (часам рэдактар пісаў і сам, ведаючы, што радавому журналісту па тым часе абараніцца было цяжэй) сцвярджаў, а вось ашхабадскае ЦК... Ды перамог тады. За Карпенку заступіліся «Известия», вядомы журналіст Віктар Ардаеў... Тады зямляк наш пісаў не толькі для абласной газеты. Часта друкаваўся ў рэспубліканскіх выданнях. Пісаў не толькі вершы, але і нарысы, фельетоны. Часам — у Ашхабадзе грэх гэты быў для мяне навідавоку — туркменскія літаратары не дужа прыхільна ставіліся да напісанага Карпенкам. Зайдросцілі смеласці чужака (а ён жа за дзесяцігоддзі ўлюбёным стаў у Туркменістан, тамарыск стаўся для яго што родны, беларускі васілёк, а квецень бавоўны нагадваў квітнеючыя льняныя палеткі). Не па душы былі ім часам звароты паэта і публіцыста да вострых сацыяльных праблем. Памятаю паэму Карпенкі пра калым. Гучная паэма, хіба магла яна спадабацца тым, якія сярод дзяцей мелі адных дачок?..

Разваліўся Саюз. Туркменскія сябры, калегі па журналісцкаму, літаратурнаму цэху ўвогуле бокам абыходзіць пачалі Карпенку. Таго Карпенку, які стаўся правобразам галоўнага героя мастацкай аповесці «Таварыш карэспандэнт», выдадзенай на пачатку васьмідзесятых у Ашхабадзе. Таго Карпенку, які не шкадаваў старонак партыйнай газеты для туркменскага нацыянальнага мастацтва, туркменскай нацыянальнай літаратуры. Таго Карпенку, кнігу вершаў якога цудоўны паэт лірык Мамед Сеідаў пераклаў на мову вялікага Махтумкулі. Вярнулі з абодвух ашхабадскіх выдавецтваў Міхаілу Фядотавічу рукапісы яго новых кніг. Як патлумачылі? Ды вельмі проста — «... зараз прыярытэты аддаюцца туркменскай мове...» Закрылі і «Ташаузскую правду». Не ведаю, ці ёсць па ўсёй Туркменіі сёння такая зубастая газета. Што ні робіцца, то да лепшага... Мусіць, толькі так і адзначыў пра сябе пісьменнік. Ды і прыняў рашэнне: «Дахаты! Дадому! На Беларусь! Хопіць выконваць інтэрнацыянальныя абавязкі!» Не стаў шукаць гарадскога прытулку. Вярнуўся сапраўды на радзіму. Ужо два гады як вярнуўся. Праўда, жыве ў Чарняўцы без прапіскі. А значыць — без пенсіі.

— Канешне ж, была б пенсія — лягчэй было б, — расказвае Міхаіл Фядотавіч. — Але ж не выпісваюся адтуль, з Ташауза. Жыллё тамашняе не магу прадаць. Ёсць указ Прэзідэнта С. Ніязава, якім на 10 гадоў забаронены продаж альбо перадача ў спадчыну жылля. Такая ж бяда і з тым скарбам, што сабраўся за жыццё. Кантэйнер не выдаецца. А ў руках жа хіба стол пісьмовы прывязеш? Вось і засталося ўсё там, без нагляду асаблівага... Хацеў было летась паехаць у Туркменію. Меркаваў, мо хоць нечага даб'юся ў высокіх кабінетах. Ды... Грошай жа трэба цэлы мех на білет да Ашхабада. Дзе іх узяць?.. Усё, што раней збіраў, ці то ляснулася ці то на дамок пайшло. На той, што ў калгасе тут, на Беларусі, выкупіў...

Так і жыве Міхаіл Фядотавіч. Чалавек, які здароўе аддаў чужой старонцы. А вось не захацеў, каб косці яго смылелі ў гарачым і чужым пяску. Радуецца таму, што побач верная спадарожніца — жонка. Дзякуючы таму, што пайшлі насустрач у Хоцімскім райвыканкоме, удалося і пенсію ёй выбіць, і прапісаць яе таксама. Сам жа Міхаіл Фядотавіч корпаецца ў агародзе. Баіцца на зіму без прыпасаў застацца. Ходзіць на працу ў калгас. Трэба — ідзе вартаўніком. Ёсць іншая праца — і яе не цураецца Карпенка. Мясцовыя людзі ўсё разумеюць, спачувальна ставяцца да пісьменніка. Праўда, знаходзяцца і такія: заўважаюць, іранічна ўсміхаюцца, маўляў, варта было гэтулькі вучыцца, каб вартаўніком на старасці гадоў капейкі зарабляць ці гной віламі варочаць. А Міхаіл Фядотавіч у адказ проста маўчыць. Ён не саромеецца свайго жыцця. Працуе і жыве. Змагаецца за кожны дзень жыцця. Не зважае на многія няўзгоды. Не плача ў спадзяванні, што яму, перасяленцу (няхай сабе і не з гарачай кропкі), маглі б на першым часе і нейкую матэрыяльную дапамогу аказаць. Радуецца, калі прыходзіць настрой і пішуцца вершы. Сёння яны — пра Беларусь. Але хіба ж толькі сёння? Памятаю, што і ў Туркменіі чытаў яго вершаваныя радкі пра нашы спаленыя вёскі, пра долю салдатак. Чытаў у зборніках, дзе побач з любоўю да Беларусі жыло і прыцягненне да Тукменіі, захопленасць яе бяскрайнімі пяскамі.

Так, магчыма, лёс Міхаіла Карпенкі на фоне сучасных разломаў падаецца не дужа горкім. Але ж ці ёсць дакладная мера, дакладныя вагі, каб вымераць — заўважыць тую гаркату? Не ведаю, па-новаму ці як уступаць зараз Міхаілу Фядотавічу ў пісьменніцкую арганізацыю. Не думаю, што і ў калгасе на Хоцімшчыне Карпенку прадаставяць сталую працу. А ў мясцовым сельсавеце наўрад ці дапамогуць нарыхтаваць дроў на зіму... Пішу гэтыя радкі, расказваю пра колішняга рэдактара чужой па сённяшнім часе туркменскай газеты з аднае хіба што прычыны. Быў час, была эпоха, калі Карпенка і ў Ташаузе, і па ўсёй Туркменіі прывячаў кожнага беларуса. Карміў, паіў, частаваў, як мог. Трэба было — даваў журналісцкі заробак. Дапамагаў з білетамі. Прадастаўляў жыллё. Мо хто знойдзецца — адгукнецца, мо хто ўспомніць рускага паэта (з заўсёдным беларускім акцэнтам) з Туркменістана Міхаіла Карпенку...

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

«САВЕЦКІ» КУТ: адны ўспаміны аб ім?..
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

СТАЛА ПЕСНЯЙ У НАРОДЗЕ

У гэты дзень, з ранку, як з вядра, ліў дождж. Летняе неба закрылі свінцовыя хмары, а ў гарадскім пасёлку Астрына збіраліся прыхільнікі творчасці Алаізы Пашкевіч (Цёткі).

...Нарадзілася Алаіза Пашкевіч 3 ліпеня 1876 года ў вёсцы Пашчына (цяпер Шчучынскі раён Гродзенскай вобласці) у сям'і заможнага селяніна. Яшчэ ў Вільні А. Пашкевіч прымала ўдзел у беларускім нацыянальным руху і асветніцкай рабоце. У Пецярбургу ў рэвалюцыйным студэнцкім асяроддзі фарміруюцца грамадска-палітычныя і эстэтычныя погляды паэтэсы, тут яна знаёміцца з нелегальнай літаратурай, удзельнічае ў падпольных гуртках. У 1903 годзе ў Пецярбургу была заснавана беларуская рэвалюцыйная грамада. Алаіза стала актыўным членам яе левага крыла, была выбрана членам ЦК Грамады. Пасля двухгадовага знаходжання ў сталіцы, атрымаўшы медыцынскую падрыхтоўку, А. Пашкевіч вярнулася ў Вільню і працавала фельчарам у лячэбніцы. Тут па-сапраўднаму праявіўся яе талент, талент паэтэсы, рэвалюцыйнага дзеяча, яркага прамоўцы. У Вільні прымала ўдзел у выданні першай беларускай легальнай газеты «Наша доля». У Пецярбургу ў выдавецтве «Загляне сонца і ў наша аконца» выйшла яе «Першае чытанне для дзетак беларусаў». У 1914 годзе стала заснавальніцай і рэдактарам першага беларускага часопіса для дзяцей і моладзі «Лучынка» ў Мінску. 120-я гадавіна з дня нараджэння Цёткі — гэта нагода, каб усім сумленным людзям зямлі беларускай глыбей усвядоміць вобраз гарачай патрыёткі, чыя трапяткая душа і сэрца былі заўсёды перапоўнены шчымлівай любоўю да Беларусі, яе народа, а яе інтэлект, талент і творчая дзейнасць былі накіраваны на заваёву іх лепшай долі...

К. КЛЕБАН.

Аляксандр ГЕРАСІМЕНКА:

«За падпісаннем міжурадавых пагадненняў павінна пачацца актыўная праца па іх рэалізацыі»

З АЛЯКСАНДРАМ ГЕРАСІМЕНКАМ, Надзвычайным і Паўнамоцным паслом Беларусі ў Балгарыі, я сустрэўся ў Мінску ў час яго адпачынку. Праводзіў яго ён даволі аднастайна, на мой погляд. Хадзіў па розных міністэрствах, ведамствах, сустракаўся з кіраўнікамі прадпрыемстваў, арганізацый. Удзельнічаў у нарадзе Міністэрства знешніх эканамічных сувязей па праблемах паглыблення супрацоўніцтва з Балгарыяй. У інстанцыях ён такім чынам працягваў сваю дыпламатычную працу: аб нечым дамаўляўся, нешта ініцыіраваў, падштурхоўваў. Карацей, рабіў тую будзённую чорную работу, якой звычайна не бачна за бліскучым фасадам дыпламатыі.

— Не разумею, чаму вы так сумна, мякка кажучы, бавіце вольны час. Пэўна, у вас работа лёгкая і прыемная: банкеты, фуршэты, прыёмы, кактэйлі і вы не адчуваеце стомы, а значыць і патрэбы ў адпачынку? А можа вы працаголік, Аляксандр Міхайлавіч?

— Прыхопліваць значную частку адпачынку для вырашэння на радзіме неадкладных рабочых пытанняў, наколькі я ведаю, звычайная практыка беларускіх паслоў за мяжой. Дамоў нас з-за жорсткай эканоміі валюты ў Міністэрстве замежных спраў выклікаюць рэдка, толькі ў выключных выпадках. Таму нашы паслы імкнуцца кожны прыезд у Мінск, у тым ліку і на адпачынак, выкарыстаць на карысць развіцця адносінаў з той краінай, дзе яны працуюць. Справа ў тым, што не ўсе пытанні можна вырашыць па тэлефону. Вельмі часта патрэбны асабістыя сустрэчы, гутаркі.

— Аляксандр Міхайлавіч, як вам, ужо жыхару Сафіі, здаўся Мінск пасля разлукі?

— Прабачце, але я ў першую чаргу на нашу сталіцу гляджу вачамі былога кіраўніка яе гарадской выканаўчай улады. Не буду шмат гаварыць на гэтую тэму, адзначу толькі, што па ўсім бачна — у горада ёсць добры гаспадар.

Натуральна, я сёння міжволі параўноўваю Мінск і Сафію. І, ведаеце, часам гэты параўнаўчы аналіз па некаторых параметрах моцна здзіўляе і засмучае. Як часовы жыхар Сафіі я не мог не звярнуць увагу на цэны на балгарскія тавары ў Мінску. Напрыклад, сухое віно, ад якога яшчэ не так даўно ламіліся паліцы магазінаў і якое па сваіх вартасцях і цане было любімым напоем насельніцтва за святочным сталом — ад студэнтаў да пенсіянераў. І не дзіўна. У той час кошт адной бутэлькі гарэлкі быў прыкладна роўны кошту 2-3 бутэлек сухога балгарскага віна. Цяпер бутэлька гэтага віна, ад якога, як спяваецца ў адной песні, «не баліць галава», не па кішэні ні студэнту, ні пенсіянеру.

Сёння ў мінскіх магазінах за віно «Сафія», якое ў Балгарыі каштуе ўсяго палавіну долара ЗША, трэба выкласці 96 тысяч рублёў, а ў асобных магазінах нават 106 тысяч! Скажу шчыра, мне не зразумела, чаму бутэлька гэтага віна на не вельмі доўгім шляху на Беларусь вырастае ў цане аж у 18 разоў! Чаму для пераважнай часткі жыхароў нашай краіны стала недасягальнай раскошай купіць адну ці некалькі бутэлек лёгкага сухога віна. Людзі вымушаны «душыцца» 40-градуснай гарэлкай. А што рабіць, калі замест адной бутэлькі віна можна набыць трычатыры паўлітры гарэлкі?

Віно — толькі адна рыса да складанай і месцамі заблытанай праблематыкі беларуска-балгарскіх эканамічных адносінаў. Мяне, як мінчаніна, хоць вы і запісалі мяне ў сафійцы, непакоіць падзенне спажывецкага попыту на яшчэ папулярныя летась у Балгарыі мінскія халадзільнікі. У 1995 годзе іх там прадалі больш за 20 тысяч, а сёлета ў першым квартале толькі 2 тысячы. Не думаю, што працаўнікі паважанага мной «Атланта» за некалькі месяцаў рэзка пагоршылі якасць сваёй прадукцыі. Прычына, на мой погляд, у недасканалай сістэме цэнаўтварэння і падаткаабкладання на беларускія тавары ў Балгарыі і наадварот.

Увогуле праблема цэн на імпартныя тавары ў Беларусі патрабуе дасціпнага і ўважлівага вывучэння. Бо гэта ненармальна, што цэны на многія аднолькавыя тавары з Германіі, Англіі, іншых краін у Балгарыі значна меншыя, чым у нашых магазінах. Возьмем, напрыклад, шырока рэкламуемую ў нас пральную машыну «Індэзіт». Яна ў Мінску каштуе ў 2—3 разы больш, чым у Сафіі. І гэта пры нашай невысокай сярэдняй зарплаце!

— Поўнасцю падзяляю ваша абурэнне, але мушу заўважыць, што яно — своеасаблівы каменьчык і ў ваш агарод. Вы ж адзін з тых, хто актыўна займаўся падрыхтоўкай візіту прэм'ер-міністра Беларусі ў Балгарыю. У ходзе яго, акрамя падпісання пакета пагадненняў, было вырашана стварыць міжурадавую змешаную беларуска-балгарскую камісію па супрацоўніцтву. Наколькі я разумею, у яе кампетэнцыю якраз і ўваходзяць вышэй акрэсленыя вамі праблемы і недарэчнасці. І калі вы гаворыце пра іх невырашэнне ва ўвесь голас, то я раблю вывад: гэтая камісія, як і многае іншае ў нас, працуе пакуль толькі на паперы. Ці я памыляюся?

— Мне здаецца, што вы занадта катэгарычны ў сваіх меркаваннях. Нагадаю чытачам «Звязды»: урадавая дэлегацыя Беларусі наведала Сафію ў канцы лютага г. г. Сёння канец ліпеня. За гэты час, з аднаго боку, не так ужо шмат вады ўцякло, каб рабіць заключэнні накшталт вашых.

Візіт прэм'ер-міністра Беларусі Міхаіла Чыгіра стаў пэўнай вяхой у развіцці беларуска-балгарскіх адносінаў і адначасова значным вынікам сумеснай работы Кабінета Міністраў, міністэрства замежных спраў, галіновых ведамстваў разам з пасольствам у Сафіі ў гэтым накірунку. За параўнальна кароткі перыяд нам удалося стварыць нарматыўна-прававую базу двухбаковых адносінаў. У час знаходжання беларускага прэм'ера ў Сафіі падпісалі каля 10 пагадненняў.

І ўжо пасля яго візіту падрыхтавана да падпісання важнае пагадненне аб пазбяганні двайнога падаткаабкладання (яно павінна быць хутка падпісана) і пагадненне аб паветраных зносінах і шэраг іншых дакументаў. Яны практычна завершаць фарміраванне нарматыўна-прававой базы.

З другога боку, у дзейнасці беларуска-балгарскай камісіі назіраецца ўсім нам выдатна вядомая агульнаславянская традыцыя раскачкі перад пачаткам важнай справы. Вядома, за мінулы перыяд камісія магла б зрабіць значна больш, чым мы маем сёння. Бо адказнасць моманту, эканамічны крызіс, які перажываюць абедзве краіны, не дае нам права на прамаруджанне.

Работу камісіі, на мой погляд, неабходна актывізаваць, і ў першую чаргу па стварэнню спрыяльнага падатковага клімату для ўзаемавыгаднага гандлю паміж абедзвюма краінамі. З-за груваcткай і складанай сістэмы падаткаабкладання многія нашы тавары становяцца неканкурэнтаздольнымі на балгарскім рынку. У выніку нашы і балгарскія экспарцёры нясуць вялікія страты, бюджэты дзяржаў недатрымліваюць значных фінансавых сродкаў, а ўвогуле стрымліваецца тавараабарот. Таму спецыялістам, экспертам Беларусі і Балгарыі, якія маюць дачыненне да змешанай камісіі, трэба як мага хутчэй сесці за стол перагавораў і разам шукаць узаемапрымальныя рашэнні па зніжэнню падатковага ціску на асобныя тавары.

Балгары маюць вопыт плённага супрацоўніцтва праз падобныя камісіі з Чэхіяй, Румыніяй, рэспублікамі былой Югаславіі, многімі іншымі краінамі. І нярэдка члены камісій знаходзяць, як зняць штучныя бар'еры на шляху тавараў з краіны ў краіну. Упэўнены, знойдуць правільныя рашэнні і члены нашай камісіі. Бо нельга ўжо не рэагаваць на факты, што трактар «Беларус» становіцца па цане ўсё менш прывабным для балгарскіх фермераў, а БелАЗы, быў такі выпадак, на рынак гэтай краіны чамусьці трапляюць нават праз Кітай.

— Ужо даўно пара кіраўнікам нашых буйных прадпрыемстваў зразумець сітуацыю і перастаць праліваць слёзы па «бяздарна страчаных сувязях», чакаць праз палітычныя рашэнні па лініі Беларусь—Расія вырашэння сваіх гаспадарчых праблем. А хутчэй авалодваць сучаснымі формамі і метадамі збыту сваёй прадукцыі за мяжой, праяўляць больш знаходлівасці, прадпрымальнасці, умець шукаць і знаходзіць выгадных партнёраў, а не працаваць на склад і чакаць пакуль пакупнік сам прыйдзе. Дарэмныя спадзяванні. Не прыйдзе. Не той ужо час. У гэтым сэнсе, як на ваш погляд, ці заўсёды нашы прамыславікі выкарыстоўваюць магчымасці балгарскага рынку?

— На жаль, не заўсёды, і што часам асабліва прыкра, упускаюць амаль стопрацэнтную выгаду. І гэта ў той момант, калі шмат прадпрыемстваў прастойваюць, а большасць не могуць рэалізаваць сваю прадукцыю. Я вельмі паважаю калектыў Мінскага аўтазавода, але мне не зусім зразумелая пазіцыя яго кіраўніцтва. Пасольства накіравала на завод запыт з просьбай даслаць тэхніка-эканамічныя і цэнавыя даныя МАЗаў, новага аўтобуса «Неаплан». Вакол яго было столькі шуму, які дайшоў да Балгарыі. Там зацікавіліся аўтобусам і былі не супраць набыць партыю гэтых машын. Але МАЗ нават не палічыў патрэбным даць нам адказ.

Таксама я не разумею пазіцыю кіраўніцтва трактарнага завода. Усе яго двары застаўлены гатовымі машынамі — не находзяць рынкаў збыту. І ў той жа час дырэкцыя ігнаруе прапанову Карлаўскага завода стварыць сумесную вытворчасць па выпуску беларускіх трактароў і прычапнога інвентару да іх. Хаця мінчане быццам бы зацікавіліся гэтай ідэяй, МТЗ нават падпісаў адпаведны пратакол аб намерах. І на гэтым «дзелавая актыўнасць» мінскіх трактарабудаўнікоў скончылася. Балгары чакаюць, звяртаюцца да нас за тлумачэннямі. Мы напісалі на МТЗ, але адказу не атрымалі. Ведаеце, і перад балгарамі няёмка і за дзяржаву крыўдна.

Суцяшае, што не ўсе беларускія прамысловікі ставяцца падобным чынам да міжнароднага супрацоўніцтва. Як станоўчы прыклад хачу прывесці мінскі завод «Камунмаш», які вырабляе тралейбусы, дзе дырэктарам Іван Іванавіч Сафонаў. Балгары зацікавіліся гэтай прадукцыяй. На запыт пасольства Сафонаў аператыўна даслаў вычарпальную інфармацыю. І ўжо рыхтуецца прывезці гэтай восенню на Плоўдзіўскі кірмаш два тралейбусы. Ведаеце, такому кіраўніку і дапамагаць прыемна.

Згодны з вамі: сёння ўжо мала прапаноўваць свае вырабы патэнцыяльным спажыўцам. Трэба ўмець заваёўваць замежныя рынкі. І тут не абысціся без адкрыцця пастаянных прадстаўніцтваў буйных прадпрыемстваў у асобных краінах. Разумею, гэта дадатковыя расходы, але эканомія на іх прыносіць непараўнаўча большыя страты.

Дарэчы, аб эканоміі сродкаў. Прадпрыемствы могуць каапераравацца. Напрыклад, чаму б трактарнаму і аўтамабільнаму заводам, БелАЗу не скінуцца і адкрыць агульнае прадстаўніцтва ў Сафіі? Тое ж самае маглі б зрабіць групы нашых прадпрыемстваў, якія выпускаюць прадукты хіміі, ці прыборабудавання, электронікі. Прысутнасць пастаянных прадстаўнікоў у краіне — надзвычай важны фактар паспяховага вядзення знешняга гандлю. Да нас у пасольства нярэдка звяртаюцца балгары за дакладнай інфармацыяй аб тэхніка-эканамічных паказчыках, цэнах і ўмовах набыцця беларускіх тавараў. А мы ж у першую чаргу дыпламаты і не заўсёды ведаем, якая ў гэты момант на нейкім з мноства беларускіх прадпрыемстваў наменклатура выпускаемых вырабаў, якія на іх сёння цэны і г. д.

У Балгарыі, на мой погляд, прыкметна б узрос гандаль шынамі, калі б «Белшына» мела там свайго пастаяннага прадстаўніка. Хаця і так гумавая прадукцыя бабруйчан нядрэнна разыходзіцца ў Балгарыі, але экспартны эфект камбіната мог бы быць значна большым.

Як, між іншым, і ўсёй нашай дзяржавы. У часы СССР знешнегандлёвы абарот з Балгарыяй складаў 650 мільёнаў долараў, а летась — толькі 40 мільёнаў. Розніца ў гэтых лічбах сама за сябе гаворыць аб вялікім патэнцыяле беларуска-балгарскіх эканамічных адносінаў.

— Але сумніцельна, што рэалізаваць яго, дасягнуць былога ўзроўню гандлёвага абароту мы здолеем, калі гэтым працэсам будуць цэнтралізавана кіраваць. Тут яшчэ патрэбна нешта іншае і новае...

— Яно ўжо ёсць. Я шмат надзей звязваю з усталяваннем прамых сувязей паміж прадпрыемствамі па лініі супрацоўніцтва Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыі і Балгарскага індустрыяльнага саюза. Яны стварылі міжнародны кансорцыум «Балкан-курс», плануецца адкрыццё беларуска-балгарскага гандлёвага дома.

Вельмі перспектыўнымі абяцаюць стаць міжрэгіянальныя сувязі. Нядаўна было падпісана пагадненне паміж Мінскай і Русінскай абласцямі. Ужо наладжваюць узаемавыгаднае супрацоўніцтва Гродзенская і Мантанская вобласці, Брэсцкая і Варненская, Гомельская і Бургаская, Віцебская і Плоўдзіўская, Хаскаўская і г. д. Рыхтуецца сустрэча ў Мінску гарадоў і абласцей пабрацімаў Беларусі і Балгарыі.

— Вы закранулі Плоўдзіўскі кірмаш. Раней у нас пра яго шмат пісалі. Што сёння ўяўляе сабой кірмаш і ці ёсць сэнс нашым прадпрыемствам выстаўляцца там?

— Ёсць сэнс! Міжнародны кірмаш у Плоўдзіве мае больш чым 100-гадовую гісторыю і з'яўляецца самым буйным не толькі ў Балгарыі, але і на Балканах. Летась там у 17 павільёнах на плошчы 82 тыс. кв. м сваю прадукцыю дэманстравалі каля 1800 фірмаў і кампаній з 37 краін.

Сёлета ў 52-м тэхнічным кірмашы «Восень-96» рыхтуецца ўдзельнічаць вялікая група нашых прадпрыемстваў міністэрстваў прамысловасці, сельскай гаспадаркі, гандлю і іншых. У рамках кірмаша мяркуецца правядзенне форума «Міжнароднае эканамічнае супрацоўніцтва» і Дзён беларускай эканомікі. Гэтыя мерапрыемствы дазволяць наладзіць прамыя кантакты з дзелавымі людзьмі Балканскага паўвострава.

Важная акалічнасць — У Плоўдзіве арэнда плошчы значна больш танная, чым на іншых вядомых еўрапейскіх выстаўках. Перавагамі Плоўдзіўскага кірмашу ўсё актыўней карыстаюцца краіны Паўднёва-Усходняй Азіі, Кітай, Японія. Апошняя летась правяла там Дні эканомікі свaёй краіны. Японія як і ЗША ўжо некалькі гадоў запар арандуюць па асобнаму павільёну. А прадпрымальнікі гэтых краін маюць добры нюх на прыбытак. Лічу: няўдзел у гэтым кірмашу — страта выгадных кантрактаў нашымі прадпрыемствамі.

— Аляксандр Міхайлавіч, па маёй ініцыятыве размова наша атрымалася выключна вакол эканомікі. Зразумела, яе праблематыка — галоўная ў дзейнасці пасольства, але не адзіная. Агульнавядома, што народы Беларусі і Балгарыі звязвалі і звязваюць шматлікія духоўныя сувязі. Які іх стан сёння?

— У адрозненне ад эканамічных духоўныя сувязі нашых народаў лепш вытрымалі выпрабаванне часам, чым эканамічныя. Пэўна таму, што падмурак іх быў і ёсць больш трывалы і грунтоўны. Духоўная спадчына хутка не разбураецца, яна мае свае ахоўныя механізмы. У гэтым я пераканаўся ў час правядзення ў красавіку г. г. у Балгарыі Дзён беларускай літаратуры. Яны прайшлі з поспехам, атрымалі добрую прэсу. Былі вельмі задаволены сустрэчамі на балгарскай зямлі і нашы літаратары.

Дарэчы, гэта быў першы выезд дэлегацыі Саюза пісьменнікаў за мяжу за апошнія шэсць гадоў. І здзейсніўся гэты візіт дзякуючы спонсарскай падтрымцы «Пріорбанка» і «Белзнешэканомбанка».

Сёння таксама з дапамогай спонсараў мы рыхтуем на верасень—кастрычнік выстаўку беларускіх мастакоў у Балгарыі, дзе яе ўжо чакаюць. Балгары прапануюць падпісаць пагадненне паміж іх акадэміяй мастацтваў і нашымі універсітэтам культуры і акадэміяй мастацтваў. Мацнеюць кантакты іншых навучальных устаноў абедзвюх краін.

Гутарыў
Леанід ЛАХМАНЕНКА.

З МЁРТВАГА ПУНКТА ЗРУШЫЛІСЯ — КАНСТАТУЕ СТАТЫСТЫКА І ЎРАД

Аднак поўнай выплаты заработнай платы, па меркаванню прэм'ер-міністра, ужо ніколі не будзе; прадпрыемствы павінны выкарыстаць перадышку, якую дасць урад, увёўшы павышаныя мытныя пошліны на імпартныя тавары, для выхаду з крызісу; на неардынарныя меры з боку дзяржавы ў падтрымцы вытворчасці прадпрыемствы разлічваць не павінны.

У сераду, 16 ліпеня, кіраўнік Кабінета Міністраў Міхаіл Чыгір правёў сустрэчу з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі, на якой паведаміў аб выніках дзейнасці народнай гаспадаркі за першае паўгоддзе. Насуперак песімістычным прагнозам, адзначыў прэм'ер-міністр, прамысловасць спрацавала на «здавальняюча». Складанасці ў вытворчасці былі ў першым квартале, што М. Чыгір звязаў з жорсткімі кліматычнымі ўмовамі, аднак у другім квартале адбылося паляпшэнне сітуацыі, у выніку чаго за паўгоддзе па шэрагу пазіцый з'явіліся паказчыкі прыросту.

Асноўны паказчык развіцця эканомікі — аб'ём валавога ўнутранага прадукту — амаль не знізіўся ў параўнанні з мінулым годам і склаў 70,3 трлн. рублёў. Інфляцыя запавольваецца: калі ў першым квартале яе тэмпы былі яшчэ даволі высокія, то ў маі яе ўзровень склаў 0,6 працэнта — паказчык, якога ўдалося дасягнуць упершыню за пяць гадоў. Павелічэнне аб'ёму ў прамысловасці адбылося на 1,6 працэнта, рост прадукцыйнасці працы на 11,1 працэнта. Плануемыя аб'ёмы вытворчасці выканалі ўсе вобласці, за выключэннем сталіцы, а з паказчыкамі прыросту закончылі паўгоддзе 58 працэнтаў прадпрыемстваў рэспублікі. Разам з тым прэм'ер-міністр прызнаў, што праблема нерэалізаванай прадукцыі вельмі хвалюе ўрад. У бліжэйшы час будуць разглядацца прычыны накаплення рэштак прадукцыі і магчымасці разгрузкі складоў. Па стану на 1 ліпеня на складах знаходзілася прадукцыі на суму 10,8 трлн. рублёў, узровень рэалізацыі за паўгоддзе ў прамысловасці склаў 83,8 працэнта ад агульнай колькасці вырабленага.

Міхаіл Чыгір адзначыў, што ў другім квартале намецілася тэндэнцыя да «выздараўлення» ў лёгкай прамысловасці, хаця па паўгоддзю яшчэ канстатуецца спад. Урад выказвае спадзяванне, што гэтая буйная галіна са стану шоку ўжо выйшла і будзе паступова нарошчваць аб'ёмы вытворчасці.

З аптымістычных вынікаў кіраўнік урада назваў яшчэ працу нафтахімічнай і хімічнай галіны, паліўнай і цэлюлозна-папяровай прамысловасці, машынабудаўнічай галіны. За шэсць месяцаў бягучага года павялічыўся рознічны гандлёвы абарот на 9 працэнтаў, а таксама аб'ём платных паслуг насельніцтву на 20 працэнтаў, дзе доўгі час адбывалася скарачэнне.

У сельскай гаспадарцы амаль тыя ж паказчыкі, што і ў мінулым годзе: узровень надояў не знізіўся, з прыбаўленнем у вазе жывёлы засталіся праблемы, але ў птушкагадоўлі — прарыў. Гэтая галіна ўпершыню выйшла на самаакупнасць, паспяхова працуе як на айчынным, так і на расійскім рынку, пацясніўшы там фінскіх вытворцаў. Як адзначыў М. Чыгір, гэта дае магчымасць галіне выжыць у рыначных умовах.

Як прыйдзецца ў гэтых жа ўмовах астатнім, прадбачыць складана. Паведамляючы аб дзесятках мільярдаў даўгоў буйных прадпрыемстваў, прэм'ер-міністр сказаў, што магчымы неардынарныя рашэнні ў адносінах да некаторых вытворцаў, як, напрыклад, адбылося з «Гарызонтам» і «Фандокам». Аднак пазіцыя ўрада вельмі жорсткая. Разлічваць на дапамогу зверху прамыслоўцы могуць толькі пры ўмове пераходу на дзяржаўную тарыфную сетку і выпрацоўцы і рэалізацыі мераў па выхаду з крызіснай сітуацыі. «За сродкі бюджэту прадпрыемствы не выратаваць», — адзначыў М. Чыгір. І прывёў прыклад: выратаванне «Карала» скончылася стратай грошай і ўпэўненасцю, што ўласнымі сродкамі паправіць становішча немагчыма. Урад можа падтрымаць адно-два прадпрыемствы, але не выратаваць галіну ў цэлым. Патрэбны новыя тэхналогіі, замежныя інвестыцыі, а не ўкладанні сродкаў у вытворчасць неканкурэнтаздольнай прадукцыі.

Узнікаюць праблемы і з інвентаром. Па словах спадара Чыгіра, на беларускі рынак гатовы прыйсці многія. Аднак патэнцыяльныя інвестары патрабуюць вялікіх ільгот, з чым мы пагадзіцца ніяк не можам.

Кіраўніцтва краіны не мае права не ўмешвацца ў цяперашнюю сітуацыю. Колькасць стратных прадпрыемстваў на пачатку года была роўная 1 тысячы 571, па стану на 1 ліпеня стратныя ўжо 2 тысячы 662.

Кіраўнік урада пагадзіўся, што ўмовы жыцця сёння складаныя. Аднак лічбы — рэч упартая, і афіцыйная статыстыка сцвярджае, што заработная плата за паўгоддзе павялічылася на 2 працэнты. Хаця тая ж статыстыка канстатуе, што рэальныя даходы насельніцтва знізіліся на 3 працэнты. Па пытанню выплаты заработнай платы ў тэрмін Міхаіл Мікалаевіч песімістычна прагназіраваў: «Калі мы заявілі аб рыначнай эканоміцы, то поўнай выплаты зарплаты, напэўна, не будзе больш ніколі». Гэтае пытанне днямі будзе вырашацца сумесна з прафсаюзамі, але разлічваць на станоўчыя вынікі не прыходзіцца.

Кіраўніцтва краіны заклапочана ростам аб'ёмаў імпарту на тэрыторыю рэспублікі ў параўнанні з аб'ёмам экспарту. Гэта выклікае павелічэнне дэфіцыту гандлёвага балансу і за 5 месяцаў бягучага года адмоўнае сальда склала 645,2 мільёна долараў. Кіраўніцтва плануе прыняць рашучыя меры па скарачэнню паступлення імпартных тавараў на тэрыторыю рэспублікі. Адзін з варыянтаў — павелічэнне мытных пошлін. Гэтае пытанне будзе абмяркоўвацца падчас прыезду днямі віцэ-прэм'ера Расіі Аляксея Бальшакова. Калі кіраўніцтва Расіі не пойдзе на такі крок, ёсць яшчэ адзін спосаб абароны беларускіх вытворцаў: увядзенне падатку з рэалізацыі імпартнай прадукцыі. Аднак апошні не можа быць высокім, бо тады беларускі пакупнік паедзе ў Расію, дзе гэтыя тавары будуць таннейшымі. Мытныя пошліны ўрад плануе павялічыць на значную колькасць тавараў народнага спажывання: мэблю, электроніку, абутак, трыкатаж, прадукты харчавання. Але гэта не прычына ўздыхнуць з палёгкай айчынным вытворцам: такая мера будзе часовай і праз пэўны час пошліны на імпартныя тавары зноў будуць зніжаны. Па меркаванню прэм'ер-міністра, гэты час вытворцы павінны выкарыстаць для паляпшэння свайго становішча.

Адказваючы на пытанні журналістаў, Міхаіл Чыгір растлумачыў, што пагадненне аб «нулявым варыянце» паміж Беларуссю і Расіяй падпісана, але зараз адбываецца рабочы працэс, калі ўзнікаюць некаторыя пытанні. Аднак яны вырашаюцца, і ў хуткім часе аперацыі па «абнуленню» будуць даведзены да канца.

Жанна КАТЛЯРОВА.

ПАЎДНЁВАКАРЭЙСКІ «ТЫГР» СКОКНУЎ...

У Мінску адкрыўся спецыялізаваны магазін фірмы «Самсунг»

У стратэгічным плане адна з вядучых у свеце электронных кампаній Самсунг Электронікс мае намер скокнуць... у XXI стагоддзе. З гэтай мэтай фірма прыкладае максімум намаганняў, каб падтрымліваць пастаянна высокія тэмпы росту і развіцця свайго бізнесу.

А ў тактычным плане пакуль «Самсунг» скокнуў на Беларусь. Пра сустрэчы і гутаркі прадстаўнікоў фірмы з вышэйшым кіраўніцтвам дзяржавы ўжо шырока паведамлялася. Магчыма, гэтыя гутаркі выльюцца ў выгадныя і вельмі патрэбныя для нашай эканомікі істотныя інвестыцыі. А пакуль Самсунг Электронікс для пачатку вырашыў з вядомай беларускай фірмай РАМПО разам адкрыць у Мінску на праспекце Машэрава свой фірменны салон-магазін, дзе ўжо прадаюцца тэлевізары, аўдыё-відэамагнітафоны, бытавыя прыборы і аргтэхніка.

Гэты першы вопыт сумеснай дзейнасці з РАМПО аказаўся плённым. Генеральны дырэктар Самсунга па СНД Чунг Іл Янг не хаваў свайго здзіўлення і задавальнення тымі надзвычай сціслымі тэрмінамі, у якія быў адкрыты фірменны магазін.

Адна з яго асаблівасцей — сервіснае абслугоўванне, якое па запэўненню карэйцаў будзе ажыццяўляцца па высокаму класу. Важная акалічнасць: у магазіне будзе выконвацца гарантыйны рамонт вырабаў Самсунга, якія былі набыты за межамі Беларусі.

Цэны. Яны на асноўную большасць тавараў будуць прыкладна тыя ж, як у Расіі, іншых былых рэспубліках Савецкага Саюза.

Гэта па ліку ўжо 120-ы фірменны магазін Самсунга ў краінах СНД і Прыбалтыкі. У бліжэйшай перспектыве фірма мяркуе адкрыць яшчэ шэсць магазінаў у Беларусі — па аднаму ў кожным абласным цэнтры. У наступным годзе Самсунг мяркуе давесці аб'ём продажу сваіх тавараў да 30 мільёнаў долараў.

Леанід ТУГАРЫН.

ФУТБОЛ

ПАЧАТАК ПАКЛАДЗЕНЫ...

Паспяховымі можна назваць першыя гульні папярэдняга этапа ў розыгрышы Кубка УЕФА дзвюх сталічных каманд — «Дынама» і «Дынама-93».

Чэмпіёны Беларусі праводзілі матч у Дубліне супраць мясцовага «Багеміанса». Дэбют для падначаленых Івана Шчокіна атрымаўся даволі сумным. Ужо на 30-й секундзе ірландцы адкрылі лік. Праўда, развіць поспех гаспадарам не ўдалося. Дынамаўцы хутка прыйшлі ў сябе і пачалі дыктаваць сапернікам свае ўмовы гульні. На 18-й хвіліне румынскі суддзя Георге Канстанцін пакідае ірландцаў у меншасці. Першы тайм так і закончыўся 1:0.

У другой палове сустрэчы беларусы ўзмацнілі націск і на 62-й хвіліне Уладзімір Макоўскі аднавіў раўнавагу — 1:1. Нічыйны лік так і застаўся без змен да канца сустрэчы.

Пасля такога выніку на выездзе мінчане маюць выдатныя шанцы паспяхова прайсці папярэдні этап. Матч у адказ пройдзе 24 ліпеня на стадыёне ў Маладзечна, дзе свой першы паядынак з цірaспальскім «Цілігулам» праводзілі футбалісты «Дынама-93».

Мінчане ўсю гульню дамінавалі на полі і за тры хвіліны да канца сустрэчы вялі 3:0. Галы на рахунку ў Аляксандра Сінкаўца — два і Радзіслава Арлоўскага. Праўда, «сухім» лік дынамаўцам утрымаць не ўдалося. Госці на зыходзе гульні змаглі правесці гол прэстыжу, чым пакінулі сабе шанц пазмагацца за выхад у наступны этап Кубка УЕФА. А гэта будзе залежаць ад зыходу гульні ў Цірaспалі, якая пройдзе 24 ліпеня.

Вось вынікі астатніх сустрэч розыгрышу Кубка УЕФА.

Жэнес (Эш, Люксембург) — Легія (Варшава, Польшча) — 2:4

Бецэй (Югаславія) — Мура (Славенія) — 0:0

Жальгірыс (Вільнюс, Літва) — Крузейдэрз (Паўн. Ірландыя) — 2:0

Ньютаўн (Уэльс) — Сконта (Рыга, Латвія) — 1:4

Гутнік (Кракаў, Польшча) — Хазры (Азербайджан) — 9:0

Портадаўн (Паўн. Ірландыя) — Вайводзіна (Югаславія) — 0:1

Язз (Фінляндыя) — Готу (Фарэрскія астравы) — 3:1

Акранэс (Ірландыя) — Сількес (Македонія) — 2:0

Хака (Валкеакоскі, Фінляндыя) — Флора (Талін, Эстонія) — 2:2

Дынама (Тбілісі, Грузія) — Грэвенмахер (Люксембург) — 4:0

Макабі (Хайфа, Ізраіль) — Партызан (Бялград, Югаславія) — 0:1

Горыца (Славенія) — Вардар (Скопле, Македонія) — 0:1

Краацыя (Заграб, Харватыя) — Тырана (Албанія) — 4:0

Бейтар (Іерусалім, Ізраіль) — Фларыяна (Мальта) — 3:1

Пюнік (Ерэван, Арменія) — ХІК (Хельсінкі, Фінляндыя) — 3:1

Сандаяр (Фарэры) — Апаэль (Нікасія, Кіпр) — 1:5

Нефтчы (Баку, Азербайджан) — Лакаматыў (Сафія, Балгарыя) — 2:1

Зімбу (Кішынёў, Малдавія) — Хайдук (Спліт, Харватыя) — 0:4

Цеўта (Албанія) — Кошыцэ (Славакія) — 1:4

Анартасіс (Фамагуста, Кіпр) — Шырак (Гюмры, Арменія) — 4:0

Сліема ўондэрэрз (Мальта) — Маргвеці (Зестафоні, Грузія) — 1:3

Славія (Сафія, Балгарыя) — Інкарас-Грыфас (Літва) — 4:3

Астатнія гульні адбыліся 18 чэрвеня. Матчы ў адказ адбудуцца 23-24 ліпеня.

ЛІДЭРАЎ ЗНОЎ ДВОЕ

Чарговы, 14-ы тур чэмпіянату Беларусі па футболу зноў атрымаўся няпоўным. Мінскія дынамаўцы матч з «Дняпром», як вядома, згулялі два тыдні таму, а сустрэча «Дынама-93» — «Атака-Аўра» з-за ўдзелу першых у розыгрышу Кубка УЕФА, перанесена на больш позні тэрмін.

Мазырскі МВКЦ ва ўпартай барацьбе змог адолець «Маладзечна» — 2:1 і даганяе лідэраў, мінскіх дынамаўцаў. Праўда, палескія футбалісты маюць гульню ў запасе і правядуць яе ў нядзелю, на стадыёне «Дынама» супраць «Атакі-Аўры». Так што ў мазыран ёсць шанц вырвацца наперад.

Вось вынікі астатніх сустрэч:

Нафтан — Тарпеда (Мг) — 3:2

Абутнік — Дынама (Бр) — 4:0

Шахцёр — Тарпеда (Мн) — 3:1

Ведрыч — Нёман — 0:2

Белшына — Лакаматыў — 1:0

Турнірная табліца пасля 14 тураў

	Г	В	Н	П	М	А
1. МВКЦ	13	11	0	2	28–8	33
2. Дынама (Мн)	14	10	3	1	40–12	33
3. Белшына	14	8	2	4	25–17	26
4. Атака-Аўра	10	8	0	2	12–9	24
5. Дынама-93	13	7	3	3	18–10	24
6. Лакаматыў-96	14	5	6	3	18–10	21
7. Нафтан	13	6	2	3	18–24	20
8. Днепр	13	5	3	5	12–14	18
9. Маладзечна	14	4	4	6	16–16	16
10. Тарпеда (Мн)	14	4	3	7	13–27	15
11. Дынама (Бр)	14	3	6	5	22–18	15
12. Нёман	13	3	4	6	13–23	13
13. Шахцёр	13	3	4	6	10-22	13
14. Абутнік	14	2	4	8	12–19	10
15. Тарпеда (Мг)	14	2	3	9	16–31	9
16. Ведрыч	14	1	3	10	7–20	6

Наступны тур пройдзе 26—28 ліпеня.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ВЫВОЗІЦЬ ВАЛЮТУ МОЖНА, А ЎВОЗІЦЬ ПАКУЛЬ НЕЛЬГА

Савет дырэктароў Нацбанка абмеркаваў пытанне аб увядзенні часовага парадку прыёму дазволаў на вываз наяўнай замежнай валюты і плацёжных дакументаў у замежнай валюце упаўнаважанымі банкамі Расійскай Федэрацыі.

Было прынята рашэнне да заключэння пагаднення паміж Цэнтрабанкам Расіі і Нацбанкам Беларусі і мытнымі камітэтамі дзвюх краін увесці часовы парадак, згодна з якім дазваляецца вываз за межы мытнай тэрыторыі Рэспублікі Беларусь наяўнай замежнай валюты і плацежных дакументаў у замежнай валюце на суму звыш 500 USD па дазволах, якія выдаюцца ўпаўнаважанымі банкамі Расіі.

У той жа час Нацбанк Беларусі звярнуўся да Цэнтральнага банка Расіі з прапановай увесці аналагічны парадак у адносінах да беларускіх грамадзян, якія перасякаюць тэрыторыю Расіі і маюць дазвол на вываз валюты, выдадзены упаўнаважанымі банкамі Беларусі.

Сяргей КУРКАЧ.

БЫЛАЯ ЛАЗНЯ З ГАРЭЛАЧНАЙ СТАНЕ ЛЯЧЭБНІЦАЙ?

У свой час «Звязда» паведамляла пра скандал, што разгарэўся ў гарадскім пасёлку Смілавічы Чэрвеньскага раёна вакол мясцовай лазні.

Нагадаем, што жыхары доўгі час цярпелі нязручнасці ад таго, што адзіная пасялковая лазня не працавала. Нарэшце справа скранулася з месца, але, як высветлілася, рамонтныя работы вяліся адной польскай фірмай, якая неўзабаве арганізавала ў лазні цэх... па разліву гарэлкі з гучнай назвай «SMIRNOW».

У рэшце рэшт палякаў з лазні і са Смілавіч, — не без дапамогі праваахоўных органаў, якія зацікавіліся дзейнасцю гарэлачных «бізнесменаў», — «папрасілі». Здавалася б, нарэшце смілаўчане дачакаліся «лёгкай пары» і гарачай вады. Але пакуль мясцовыя ўлады марудзілі, неяк незразумела павялі сябе жыхары. Да гэтага праклінаючы «капіталістаў», з-за якіх простаму чалавеку нават у лазні нельга было памыцца, яны пасля дэмантажу абсталявання хуценька ўзяліся... расцягваць тое, што засталося: ацяпляльныя батарэі, плітку, аконнае шкло і іншае. Па сцвярджэнню відавочцаў, зварка працавала і ўначы, напэўна, выразаючы гаспадарлівым жыхарам бліжэйшых дамоў трубы і батарэі. Таму, напэўна, сапраўды саламонава рашэнне прыняў пасялковы Савет. Крыху пераабсталяваўшы за кошт бюджэту душавыя Смілавіцкага ПТВ-203, ён запрасіў сюды ўсіх жадаючых парыцца. А пусты будынак былой лазні аддалі ў арэнду адной з фірмаў, якая займаецца вытворчасцю лекавага бальзаму «Грааль». Кажуць, што, распрацаваны ў рамках транснацыянальнай праграмы «Чарнобыль — дапамога», ён вельмі патрэбен нам, бо ўтрымлівае шмат лекавых кампанентаў і здольны дапамагаць у лячэнні мноства захворванняў, звязаных з чарнобыльскай аварыяй. Такім чынам зараз будзем спадзявацца на «Грааль»?

Сяргей РАСОЛЬКА.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

У ВЫНІКУ КАТАСТРОФЫ БОІНГА-747 ЗАГІНУЛІ 229 ЧАЛАВЕК

229 чалавек загінулі, у тым ліку 16 школьнікаў, у выніку авіякатастрофы самалёта Боінг-747, які ляцеў з Нью-Йорка ў Парыж. Праз 25 хвілін пасля вылету з аэрапорта імя Кенэдзі самалёт узарваўся і зваліўся ў мора. Відавочцы сцвярджаюць, што лайнер разламаўся напалам, потым на гэтым месцы ўтварыўся вялізны вогненны клубок. Прадстаўнікі авіякампаніі пакуль не называюць прычын катастрофы, а амерыканскія спецслужбы пачалі прапрацоўку версіі аб тэракце.

ХАМІД ІНАЛАЎ ПАДАЎ У АДСТАЎКУ

Былы кіраўнік МУС Чачні Хамід Іналаў падаў у адстаўку ў сувязі з узростам і заняў пасаду дарадцы кіраўніка рэспублікі па грамадскай бяспецы.

У РАСІЮ ПУСЦЯЦЬ НЕ КОЖНАГА

Дзярждума Расіі прыняла ўчора закон аб парадку выезду і ўезду ў краіну. Закон прадугледжвае максімальны тэрмін абмежавання выезду з Расіі грамадзянам, якія мелі доступ да сакрэтных матэрыялаў, — 10 гадоў. Калі тэрмін нявыезду павялічваецца, грамадзянін мае права абскардзіць гэтае рашэнне ў судзе. Іншаземных грамадзян могуць не пусціць у Расію, калі ў іх няма грошай на пражыванне і дакументаў на ВІЧ-інфіцыраванне, калі іншаземец прыязджае ў Расію больш чым на тры месяцы. Не выпусцяць з краіны злачынцаў і тых, хто ўхіляецца ад уплаты падаткаў.

«ИЗВЕСТИЯ» АДМОВІЛІСЯ ДРУКАВАЦЬ ЛІСТ КАВАЛЁВА

Вядомы абаронца правоў грамадзян Сяргей Кавалёў накіраваў адкрыты ліст Барысу Ельцыну і Аляксандру Лебедзю. Ён абвінавачвае іх у тым, што, аднавіўшы вайну ў Чачні, Лебедзь і Ельцын парушылі свае перадвыбарныя абяцанні і ашукалі мільёны людзей, якія прагаласавалі за іх. На думку Кавалёва, такім чынам падарвана як вера расіян у дэмакратыю, так і легітымнасць лідэраў краіны. Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што газета «Известия» адмовілася друкаваць ліст Кавалёва. Нагадаем, што Кавалёў ужо больш за тыдзень знаходзіцца ў бальніцы пасля інфаркту.

ТАМІЛЬСКІЯ СЕПАРАТЫСТЫ ЗНОЎ ВЫСТУПІЛІ СУПРАЦЬ УРАДА

У Шры-Ланцы прайшлі самыя жорсткія сутыкненні за ўсю гісторыю барацьбы тамільскіх сепаратыстаў за незалежнасць сваёй радзімы, якая пачалася 13 гадоў таму. Карэспандэнт Бі-бі-сі лічыць, што гэтага варта было чакаць пасля таго, як урадавыя войскі захапілі тамільскі цэнтр горад Джафна напрыканцы мінулага года.

У НАРКАБІЗНЕСЕ БЫЎ ЗАМЕШАНЫ ПІЛОТ ПРЭЗІДЭНТА

Пашыраецца скандал, звязаны з гандлем наркотыкамі, удзел у якім бяруць вайскоўцы Перу. Чарговая буйная партыя какаіну была знойдзена на адным з суднаў перуанскага вайсковага флоту. Гэта ўжо чацвёрты такі выпадак за апошнія некалькі тыдняў. Апошні раз загад аб правядзенні аперацыі па выяўленню наркотыкаў на вайсковых караблях і ваенна-марскіх базах быў дадзены самім прэзідэнтам Перу. Два месяцы таму былі арыштаваны два афіцэры, сярод якіх апынуўся і асабісты пілот прэзідэнта краіны. У іх самалёце было знойдзена больш за 150 кілаграмаў какаіну.

ААН ЗМАГАЕЦЦА З ПАЦЯПЛЕННЕМ КЛІМАТУ

Злучаныя Штаты на чарговай канферэнцыі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый у Жэневе па праблемах клімату запатрабавалі прыняцця больш радыкальных мераў па барацьбе з пацяпленнем зямной атмасферы. Краіны, якія падпісалі кліматычную канвенцыю ААН, павінны ўвесці абавязковую для ўсіх верхнюю мяжу выкіду ў атмасферу двувокісу вугляроду. Новая канвенцыя павінна даць новы імпульс працы кліматычнай камісіі ААН, якая зараз зайшла ў тупік.

Радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», Радыё 101,2 і «Радыё-РОКС» слухаў Сяргей ПРОТАС.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Ад нечаканых інспекцыйных праверак, якія правялі карабінеры ў неапалітанскіх бальніцах, пацярпелі ў першую чаргу аматары тытуню. Нягледзячы на мноства таблічак з надпісам «Курыць строга забараняецца», у бальнічных калідорах, палатах, дыягнастычных кабінетах і ў лабараторыях карабінеры засталі знянацку нямала людзей, якія курылі. Парушальнікамі аказаліся не толькі наведвальнікі і пацыенты, але і ўрачы і медсёстры.

Размова ў карабінераў была кароткая: штраф — 330 тысяч італьянскіх лір, што роўна прыкладна 200 доларам. Падстава — парушэнне закона аб забароне курэння ў грамадскіх месцах.

ІТАР-ТАСС.

Магнітафоны фірмы «Грундзіг» адзначаюцца высокай якасцю, рэкламацый па іх амаль не паступае. Аднак адзін выпадак аказаўся не падобны ні на што.

На завод фірмы паступіў магнітафон. Па словах уладальніка, апарат вёў сябе незразумела. Не маючы батарэек і не будучы падключаным да электрасеткі, ён пачынаў працаваць. А калі яму гэта «надакучвала», мог «адключацца». Аднойчы гаспадар запісаў на плёнку скрыпічны канцэрт. Аднак замест музыкі магнітафон стаў выдаваць гутарку гаспадара з сябрам, хоць яе ніхто не запісваў. Калі плёнку з запісам змясцілі ў іншы магнітафон, загучала запісаная мелодыя. Паставілі зноў на стары — загучала лаянка, гук матора аўтамабіля. На заводзе апарат разабралі, але ён аказаўся ў поўным парадку.

«Вельтвохе».

Гаспадар карпарацыі «Майкрософт» Біл Гейтэ другі год запар прызнаны самым багатым чалавекам планеты сярод прыватных асоб. Яго багацце ацэньваецца ў 18 мільярдаў долараў.

«Труд».

БЕЛАРУСКІЯ МАГІСТРЫ ГДАНЬСКАГА УНІВЕРСІТЭТА

Першым магістрам эканамічных навук выпуску 1996 года стаў на факультэце знешняга гандлю Гданьскага універсітэта ў Польшчы студэнт з Беларусі Аляксандр Мароз. Выпускнік Гожскай сярэдняй школы Гродзенскага раёна, ён паспяхова закончыў эканамічнае аддзяленне і абараніў дыпломную працу аб ролі ЭКЮ ў міжнароднай валютнай сістэме. Менавіта ў гэтыя дні ва універсітэце ідзе абарона дыпломных прац, і неўзабаве яшчэ чацвёра калег А. Мароза атрымаюць магістарскія званні і стануць прафесіянальнымі эканамістамі. А зямляк Аляксандра Іван Гайдэль — адзіны прадстаўнік Беларусі на гістарычным факультэце — стаў магістрам гістарычных навук.

Гэта першы выпуск беларускіх студэнтаў у Гданьскім універсітэце. А ўсяго сярод 15-тысячнага атрада студэнтаў гэтай навучальнай установы сёння займаецца каля 50 нашых землякоў.

КРЫМІНАЛ

САМАЗВАНЦАМ БЫЦЬ НЯСОЛАДКА...

Усё тайнае калі-небудзь становіцца яўным... Пацвярджэнне таму — выпадак з работнікам Віцебскага чыгуначнага вакзала, якога рука закона спасцігла ў той момант, калі ён гэтага менш за ўсё чакаў. Прычынай для затрымання стаў зварот у Віцебскі АУС на транспарце непрацуючай жыхаркі Малдовы, якая паведаміла, што яшчэ ў кастрычніку мінулага года была спынена на чыгуначных пуцях невядомым (што прадставіўся работнікам міліцыі і прад'явіў пасведчанне чыгуначніка), які патрабаваў з яе штраф за пераход пуцей ва неўстаноўленым месцы. Як паведамілі ў прэс-групе УУС на транспарце, нягледзячы на даўнасць здарэння, самазванец быў хутка вылічаны. Ім аказаўся звычайны манцёр пуцей станцыі «Віцебск». Дзеянні «змагара за парадак» кваліфікаваны як злачынства, а сам ён змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання.

І ўсё ж цікава, як доўга можа жанчына насіць у сабе крыўду?..

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЗАПУСЦІЛІ КАЗЛА Ў АГАРОД

Маці, якая адлучылася на няпэўны час, папрасіла свайго сына Сяргея Т. пагандляваць замест яе півам. Аматары гэтага пеністага напою, не доўга думаючы, «асвяжылі» новаспечанага прадаўца шклянкай гарэлкі. Ці то спякота, ці то «ёрш» — гарэлка з півам — хутка змарылі Сяргея, і той лёг адпачыць на траўку побач з бочкай.

І тут пачалася ўсеагульная весялосць: кожны, хто хацеў, частаваўся столькі, колькі дазваляў страўнік. Як паведаміла газета «Гомельская праўда», якая напісала пра гэты выпадак, ад вялікіх растрат выратавала міліцыя, якая, апячатаўшы бочку, вымушана была даставіць аслабелага сына ў мазырскі медвыцвярэзнік.

Віктар КОТАЎ, БЕЛТА.

З ДАСЬЕ ПРАКУРАТУРЫ

СТРЭЛЫ НА ДАРОЗЕ

Праблемы ў эканоміцы, разбалансаванасць прававой сістэмы, ускладненне крымінагеннай сітуацыі, недастаткова эфектыўныя дзеянні па ўмацаванню законнасці і правапарадку з боку праваахоўных органаў нараджаюць у насельніцтва няўпэўненасць у заўтрашнім дні і незадаволенасць дзейнасцю органаў міліцыі, пракуратуры і суда, а таксама іншых дзяржаўных структур.

Спрабуючы спыніць злачынныя дзеянні, супрацоўнікі міліцыі ўсё часцей вымушаны прымяняць зброю. Мера вымушаная і ў цэлым абгрунтаваная. Аднак пры гэтым нямала выпадкаў, калі пацярпеўшымі становяцца грамадзяне, якія не маюць ніякіх адносінаў да правапарушальнікаў.

Органы пракуратуры, ажыццяўляючы нагляд за выкананнем законаў у цэлым, у тым ліку і супрацоўнікамі міліцыі, трапляюць у даволі складаныя сітуацыі. Грамадзяне закідваюць пракуратуру скаргамі на дзеянні супрацоўнікаў міліцыі, якія, на іх думку, незаконна прымянялі ў адносінах да іх зброю, пры гэтым нанеслі цялесныя пашкоджанні рознай ступені цяжкасці. У сваю чаргу і супрацоўнікі міліцыі, лічачы свае дзеянні законнымі, вельмі «хваравіта» рэагуюць на ўстаноўлены законам абавязак пракурораў разабрацца ў кожным канкрэтным выпадку.

Паколькі праблема асабліва абвастрылася ў апошні час, на мінулай калегіі Пракуратуры Рэспублікі Беларусь былі разгледжаны вынікі прымянення зброі супрацоўнікамі міліцыі, якія выклікалі гібель ці нанясенне цялесных пашкоджанняў пацярпеўшым.

У адпаведнасці з статыстычнымі данымі, у 1995 годзе супрацоўнікі міліцыі прымянялі зброю ў 630 выпадках, у тым ліку ў 309 — пры прадухіленні ці спыненні злачынстваў, пры спыненні ўцёкаў і масавых беспарадкаў — 20, у якасці меры самаабароны — 63. У выніку прымянення зброі загінулі 6 грамадзян і паранены 41. Прыкладна такія ж лічбы і за 1994 год. Адзначу, што органамі пракуратуры толькі ў 2 выпадках прызнана правамерным прымяненне зброі. Разам з тым летась ад рук злачынцаў пры выкананні службовых абавязкаў загінулі 4 супрацоўнікі міліцыі і 17 паранены.

У заканадаўчым плане прымяненне зброі супрацоўнікамі міліцыі рэгламентуецца Законам Рэспублікі Беларусь «Аб міліцыі». Артыкул 18 закона ўстанаўлівае, што міліцыя прымяняе фізічную сілу, спецыяльныя сродкі і агнястрэльную зброю, калі іншым спосабам выкананне ўскладзеных на яе абавязкаў не ўяўляецца магчымым. У 21 артыкуле закона канкрэтызуюцца выпадкі прымянення зброі. Аднак тлумачэнне палажэнняў артыкула і неканкрэтнасць фармулёвак выклікае цяжкія наступствы. Асабліва выклікае трывогу прымяненне зброі для таго, каб спыніць транспартныя сродкі. Пункт 1 артыкула 21 Закона «Аб міліцыі» дазваляе выкарыстоўваць зброю для спынення транспартных сродкаў шляхам іх пашкоджання, калі вадзіцель стварае рэальную пагрозу жыццю і здароўю грамадзян ці не падпарадкоўваецца законным патрабаванням супрацоўнікаў міліцыі.

Толькі ў 3 выпадках пашкоджваўся транспартны сродак, што станавілася прычынай яго спынення, а ў 12 наносіліся цялесныя пашкоджанні рознай ступені цяжкасці, — вадзіцелям у 4 выпадках, а ў 8 — паранены пасажыры, якія не мелі ніякага дачынення да ўчыненага вадзіцелем правапарушэння.

У горадзе Бабруйску вадзіцель аўтамашыны С. Яфімаў не адрэагаваў на сігнал спыніцца. Два ўчастковыя інспектары Ленінскага РАУС сталі даганяць яго на спадарожнай машыне, пры гэтым стрэлілі з аўтамата, цэлячы ў кола машыны, але паранілі пасажыра В. Раманько. Як сцвярджаў потым вадзіцель, ён не бачыў супрацоўнікаў міліцыі і не чуў сігналаў спыніцца. На трасе Гомель—Мінск супрацоўнікі Асіповіцкага ГРАУС стрэлілі з аўтамата ўслед аўтамашыне, якая, па іх словах, рухалася са скорасцю звыш 60 км/гадз. У выніку грамадзянка Л. Сінкевіч, якая ехала са сваім мужам праз тэрыторыю Беларусі ў Калінінградскую вобласць, атрымала раненне правага пляча. Як сцвярджаў вадзіцель, ён таксама не бачыў сігнала супрацоўнікаў міліцыі спыніцца.

На дарозе Воранава—Ліда супрацоўнік ДАІ падаў сігнал спыніцца аўтамашыне ВАЗ, якой кіраваў Жукоўскі, як пасля высветлілася, у стане алкагольнага ап'янення. У аўтамашыне знаходзіліся 4 пасажыры. І калі аўтамашына не спынілася, па ёй быў адкрыты агонь з аўтамата, пры гэтым нанесены цяжкія раненні левага лёгкага пасажыру А. Адамаву.

Прымяненне зброі ў дадзеных выпадках грунтавалася на вышэйназваных патрабаваннях закона і прызнана правамерным, паколькі зброя прымянялася для спынення транспартнага сродку. Але тады пры чым тут параненыя пасажыры, якімі могуць стаць любы з нас, у тым ліку і самі супрацоўнікі міліцыі? Трэба быць снайперам, каб пацэліць у кола аўтамашыны, якая рухаецца з вялікай скорасцю. А калі гэта адбываецца ў Мінску ці іншым вялікім горадзе? Тут і вадзіцеля можна параніць ці нават забіць, ды і іншым людзям нарабіць бяды.

У дзеяннях вадзіцеляў, якія не спыняюцца па запатрабаванню супрацоўніка міліцыі, існуе толькі адміністрацыйны праступак, максімальнае пакаранне за які можа быць прызначана суддзёй, у горшым выпадку — арышт да 15 сутак. На справе атрымліваецца, што па чалавеку, які ўчыніў адміністрацыйны праступак, адкрываецца стральба як па асабліва небяспечных злачынцах. Зразумела, ніхто не стане пярэчыць, каб зброя прымянялася пры затрыманні злачынцаў на самай справе небяспечных, якіх заспелі на месцы злачынства і якія ўцякаюць на аўтамабілі.

Мяркую, што неабходна змяніць закон, паколькі прымяненне зброі для спынення транспартнага сродку фактычна становіцца прымяненнем зброі супраць грамадзян. Зноў жа як наконт правоў чалавека?

Супрацоўнікі пракуратуры, як і супрацоўнікі міліцыі, у адпаведнасці з законам маюць табельную зброю і права на яе прымяненне. Тым не менш пракуратура рэспублікі выступала супраць уключэння ў закон пункта аб прымяненні зброі для спынення транспартнага сродку, калі вадзіцель не падпарадкаваўся законным патрабаванням супрацоўніка міліцыі.

Праўда, заканадаўцы не ўлічылі нашу думку, і вынік быў несуцяшальны нават для саміх дэпутатаў.

Нельга, мякка кажучы, пагадзіцца з пазіцыяй намесніка начальніка кафедры крымінальнага права і крыміналогіі Акадэміі МУС падпалкоўніка В. Мароза, выкладзенай у інтэрв'ю карэспандэнту «Свободные новости-плюс» пад загалоўкам «Ідзе адстрэл міліцыі». Нагадаю, В. Мароз гаворыць: «Мяркую, існуе нейкае дзіўнае спаборніцтва. І для пракуратуры прыцягнуць да адказнасці супрацоўніка міліцыі становіцца ледзь не справай гонару і сумлення. Прыкладаў таму, калі не адрозніваюць паняцці «прымяненне» і «выкарыстанне» агнястрэльнай зброі, шмат...» Асабіста мне дзіўна чытаць такія выказванні вучонага юрыста, які павінен ведаць, што пракуратура, згодна з Канстытуцыяй і Законам «Аб Пракуратуры Рэспублікі Беларусь», здзяйсняе нагляд за дакладным і аднастайным выкананнем законаў, у тым ліку і супрацоўнікамі міліцыі. Дарэчы, В. Мароз не называе ніводнага выпадку парушэння закона пракурорамі пры праверках паведамленняў аб прымяненні супрацоўнікамі міліцыі зброі.

А справай гонару і сумлення як супрацоўнікаў пракуратуры, так і супрацоўнікаў міліцыі, на мой погляд, павінна стаць няўхільнае выкананне патрабаванняў Канстытуцыі і дзеючага заканадаўства.

Калегіяй пракуратуры рэспублікі адзначаны вялікія недахопы, якія дапускаюцца супрацоўнікамі пракуратуры пры расследаванні спраў гэтай катэгорыі. Прынята рашэнне ўнесці ў Вярхоўны Савет адпаведныя прапановы па змяненню шэрага палажэнняў закона, рэгулюючых прымяненне зброі.

Аляксей ТАРАНАЎ,
старшы памочнік Генеральнага пракурора РБ.

БЫВАЕ Ж ТАКОЕ!..

ЖЫВЫЯ «АРЭШЫНЫ»

Неяк, спяшаючыся на электрычку, я выйшаў ад сваякоў, што жывуць у вёсцы Драчкава Смалявіцкага раёна. Часу заставалася мала, а шлях не блізкі — кіламетры чатыры, таму я гатоў быў ляцець, як кажуць, на злом галавы. Воддаль убачыў жаночую постаць. Жанчына несла з лесу звязку арэшын. Толькі намыліўся шпаркім крокам бегчы далей, але тут жа прыпыніўся. Уразіла тое, што адна з арэшын неяк дзіўна гойдалася ў звязцы. То вісіць плеццю ўніз, то задзіраецца ўгору. А ветрыку — ані-ні. Пачала варушыцца яшчэ адна арэшына: то выгнецца ўверх, то таксама завісне ўніз. Тое, што я ўбачыў, збівала з панталыку, не ўкладвалася ў галаве, выклікала нейкі інстынктыўны жах: арэшыны «паводзілі» сябе як жывыя! Тысячы думак і пачуццяў праімчаліся ў галаве. Падумалася, што гэта галюцынацыя? І мне ўжо было не да электрычкі.

Успомніўся фільм, у якім расліны нападалі на людзей. Мароз прайшоў па скуры: жывыя арэшыны? Што за брыдота? Але, хто ведае: у наш век, калі то там, то тут сутыкаюцца з НЛА, усякае магчыма...

Жанчына падышла бліжэй, і я не сваім голасам, заікаючыся, спытаў: «Цётка Тэкля, што гэта вы несяце?» Напэўна, мой выгляд пацвердзіў значна больш, чым словы. Зірнуўшы ў напрамку майго позірка, жанчына і сама стала белай, як мел. Затым яна шпурнула звязку арэшын на зямлю і спрытна, як маладзіца, сiганула ўбок. «Цьфу ты, трасца», — вымавіла цётка, калі ўбачыла, як са звязкі выпаўзлі вялізныя вужакі і кінуліся наўцёкі.

Вось якія аказаліся «жывыя арэшыны».

Уладзімір ШУЛЯКОЎСКІ.

ТЭРАКТЫ Ў МАСКВЕ — СПРАВА РУК ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

Паводле неафіцыйнай інфармацыі, атрыманай агенцтвам «Аргументы и факты-Новости» ад супрацоўнікаў Антытэрарыстычнага цэнтра (АТЦ), пры тэрактах у тралейбусах 12 і 48 маршрутаў выкарыстоўвалася пластыкавая ўзрыўчатка, што прымяняецца прафесіянальнымі тэрарыстамі. Ні пры праходчыцкай, ні пры іншых будаўнічых работах такой узрыўчаткай не карыстаюцца. Нават малая яе колькасць, аб'ёмам прыкладна з пачак цыгарэтаў, здольна выклікаць выбух вялікай разбуральнай сілы.

ТАДЖЫКІСТАН, ТРЭЦІМ БУДЗЕШ?

Як паведаміў агенцтву «Аргументы и факты-Новости» старшыня думскага камітэта па справах СНД Георгій Ціханаў, многія палітычныя дзеячы і большая частка насельніцтва Таджыкістана гатовы да аб'яднання з Расіяй і Беларуссю ў траісты саюз. Прэзідэнт Эмамалі Рахмонаў пакуль афіцыйна не выказаўся на гэты конт, але і з ім можна дамовіцца, лічыць Ціханаў. «Калі Таджыкістан будзе не з Расіяй, то ў хуткім часе ён можа прымкнуць да Афганістана ці Ірана, што для нас вельмі нявыгадна», — заўважыў парламентарый.

КОЛЬКІ ВАЖЫЦЬ МІЛЬЁН ДОЛАРАЎ?

У разгар скандалу, звязанага з затрыманнем спадароў Лісоўскага і Еўстаф'ева, якія спрабавалі вывезці з Белага дома 500 тысяч долараў, прамільгнула інфармацыя аб тым, што грошы былі ў каробцы з-пад торта. Карэспандэнты штотыднёвіка «Аргументы и факты» вырашылі высветліць, які ж павінен быць торт, каб у каробку ўлезла такая сума. Аказалася, што мільён долараў важыць 8 кілаграмаў, так што паўмільёна, на думку кампетэнтных асоб, цалкам мог змясціцца ў каробцы з-пад торта «Кіеўскі». Вопыт работы маскоўскіх руопаўцаў паказвае, што асабліва спрытныя хабарнікі ўмудраюцца распіхаць па кішэнях велізарныя сумы — да 100 тысяч долараў у кожную. Галоўнае, каб купюры былі буйныя.

КАБ БЫЦЬ ПРЫГОЖАЙ, ЗАЙМАЙЦЕСЯ ЛЮБОЎЮ...

Як паведамляе штотыднёвік «Аргументы и факты», нямецкі гінеколаг Карл-Хайнц Цункер прыйшоў да высновы, што татальная разрадка ў час аргазму вельмі пазітыўна ўплывае на знешні выгляд жанчыны: скура робіцца больш эластычнай, суставы — больш рухомымі, мускулатура — больш моцная. Да таго ёсць і выдатны «пабочны эфект»: секс робіць жанчыну стройнай. Бо пры кожным аргазме «спальваецца» ад 150 да 300 калорый.

«ЧАЎНАКОЎ» АБАВЯЗАЛІ ПРАХОДЗІЦЬ ФЛЮАРАГРАФІЮ

Цяпер гандляваць на рэчавых рынках горада Яльца Ліпецкай вобласці можна будзе толькі пры наяўнасці даведкі аб флюараграфічным абследаванні. Так мэрыя вырашыла змагацца з распаўсюджаннем туберкулёзу. Такі ж дакумент будуць патрабаваць пры падачы дэкларацыі аб даходах і рэгістрацыі фізічных асобаў. Ну, а тым, хто гандлюе прадуктамі харчавання, не абысціся без поўнага медыцынскага абследавання.

«АиФ—Новости»

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	5.01	21.29	16.28
Віцебск –	4.44	21.26	16.42
Магілёў –	4.50	21.18	16.28
Гомель –	4.57	21.06	16.09
Гродна –	5.19	21.41	16.22
Брэст –	5.26	21.35	16.09

МЕСЯЦ

Маладзік 15 ліпеня.

ІМЯНІНЫ

Пр. Юліяніі, Глеба, Фамы

К. Вінцента, Вадзіслава

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па Беларусі воблачнае з праясненнямі і кароткачасовымі дажджамі надвор'е. Тэмпература паветра ў Гродне — 16—18, Брэсце і Мінску — 17—19, Гомелі, Магілёве — 18—20, у Віцебску — каля 20 градусаў цяпла. Як бачым, надвор'е ўстанавілася стабільна сярэдняе: у наступныя двое сутак яно істотна не зменіцца. Уначы будзе 7—12, удзень 15—20 вышэй нуля. Як нам паведамілі, пацяпленне чакаецца пасля 20-га.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак, 22 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст. Нерухомасць.
8.00 Студыя «Акно». «Жылі-былі...»
8.20 Прэс-імпрэза. Урокі духоўнага Чарнобыля.
9.00 «Яшчэ не вечар...» Госць праграмы — Надзея Мікуліч.
9.15 «Сядзіба». Праграма для дачнікаў.
9.50 Фінансавы час.
15.00 Навіны.
15.10 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.35 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Саламея Русецкая». Тэленарыс.
16.05 «Славянскі кубак». Шасейна-кальцавыя аўтагонкі. Перадача з Віцебска.
16.35 «Лёс мой і надзея». Сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў.
17.05 На добры лад. Перадача з Брэста.
17.20 Творцы. Дзяржаўны харэаграфічны ансамбль Бедарусі «Харошкі» з новай праграмай «Па старонках Полацкага сшытка».
17.50 Музычны антракт.
18.05 Фінансавы час.
18.25 Эканамікст. Нерухомасць.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Рызыка-версія». Тэлегульня.
19.40 Беларусь — Францыя: крок насустрач.
20.15 «Люстэрка». Праграма для жанчын.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 Спартыўны тэлекур'ер.
22.05 Фільматэка. Таццяна Дароніна і Алег Яфрэмаў у мастацкім фільме «Тры таполі на Плюшчысе».
23.20 Канцэртны сезон. Мінскі камерны аркестр.
0.05 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра». Серыял.
9.05 «Поле цудаў».
10.05 «Чалавек і закон».
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Уберажы сябе». «Медыцынскі агляд».
11.55 Алімпійскія гульні ў Атланце.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца». Мультсерыял.
14.40 Зорная гадзіна.
15.20 «Элен і хлопцы». Маладзёжны серыял.
15.50 Алімпійскія гульні ў Атланце.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.05 «Мы». Вядучы — У. Познер.
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма передач.
20.40 Фантастычны серыял «Віртуальная рэальнасць». Заключная серыя.
21.40 «Да і пасля...» Вядучы — У. Малчанаў.
22.35 Алімпійскія гульні ў Атланце.

Канал «Расія»

6.30 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 0.50 Весткі.
7.20 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Наш сад.
8.25 «Санта-Барбара».
9.20 Алімпіяда-96. Дзюдо.
10.20 Дзелавы аўтограф.
10.30 Алімпіяда-96. Грэка-рымская барацьба. Бокс.
15.30 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
16.20 L-клуб.
17.05 Прагулкі для апетыту.
17.15 Алімпіяда-96. Валейбол.
18.15 Момант ісціны.
19.35 Алімпійскі кур'ер.
20.05 «Санта-Барбара».
21.00 Надвор'е.
21.05 Джэнтльмен-шоу.
21.35 «Мактуб: закон пустыні». Мастацкі фільм (Італія). 1-я серыя.
22.40 Алімпіяда-96. Бокс. Дзюдо. Штанга.

НТБ

17.00 Мультсерыял «Незвычайныя прыгоды Скубі-Ду». Заключная серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Ланкастэр і Мілер: гісторыя кахання». 6-я серыя.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Дак. фільм «Імкненне да нябёсаў: гісторыя авіяцыі».
19.00 Пітэр Селерс у фільме «Ружовая пантэра» (ЗША).
21.35 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
22.30 Часінка.
23.20 Рускі альбом. Група «ДДТ».

Санкт-Пецярбург

16.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паласатая музыка.
17.55 На сланах вакол свету.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 Толькі без панікі.
20.35 Тэлеслужба бяспекі.
20.50 Спартыўны агляд.
21.00 Дэтэктыў. «Зона» (Швецыя). 1-я серыя.
22.15 «Паводле даных крымінальнага вышуку». Маст. фільм. (Расія).

Аўторак, 23 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Абібок.
9.00 «Усё пра ўсё». Праграма для дзяцей.
9.25 Тураб'ектыў.
9.45 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага».
10.40 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Рабінзанада доктара Руселя». Частка 1-я.
16.10 «23 градусы 40 хвілін на ўсход па Грынвічу».
16.40 «Радавод» на III фестывалі беларускай полькі ў Чачэрску.
17.10 Майстэрня. Дынастыя мастакоў Гоманавых.
17.20 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Памяці Данілы Коласа». Тэленарыс.
18.15 «Будзьце здаровы».
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага».
20.05 Тэлеанонс.
20.10 Супергол.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Спартыўны тэлекур'ер.
22.10 Музычны антракт.
22.20 Вера Алентава і Эмануіл Вітарган у маст. фільме «Калі святыя маршыруюць».
24.00 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 «Мы». Вядучы — У. Познер.
9.45 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
10.10 «Дзве казкі». Мультфільм.
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.55 Алімпійскія гульні ў Атланце.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.40 Квар'етэ «Вясёлая квампанія».
14.50 Чароўны свет ці Сінема.
15.20 «Элен і хлопцы».
15.45 Алімпійскія гульні ў Атланце.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Тэма».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма передач.
20.40 Міхаіл Жараў у фільме «Вясковы дэтэктыў».
22.35 Прэс-клуб.
23.30 Алімпійскія гульні ў Атланце.

Канал «Расія»

6.30 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 19.00, 22.00, 1.00 Весткі.
7.20 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Працей простага.
8.25 «Санта-Барбара».
9.20 Алімпіяда-96. Бокс.
10.20 Дзелавы аўтограф.
10.30 Алімпіяда-96. Плаванне. Валейбол.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Нічога, акрамя...
17.20 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.30 Алімпіяда-96. Футбол.
18.25 Свая гульня.
19.35 Алімпійскі кур'ер.
20.05 «Санта-Барбара».
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «Гарадок». Забаўляльная праграма.
21.35 «Мактуб: закон пустыні». 2-я серыя.
22.40 Алімпіяда-96. Бокс. Цяжкая атлетыка. Фехтаванне.

НТБ

6.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
6.15 «Сямейка Флінстоўн». Мультфільм (ЗША).
6.40 «Бацька Браун». Серыял.
7.30 Маст. фільм «Твар незнаёмкі» (ЗША).
9.05 Дак. фільм «Самыя вялікія загадкі мінулага і цяперашняга» (ЗША).
9.45 Маст. фільм «Ружовая пантэра» (ЗША).
11.55 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.

Расійскія універсітэты

13.00 «Мастацтва і развіццё творчай асобы». Дак. фільм.
13.25, 16.45 Навіны.
13.30 «Жыццё Кліма Самгіна». Маст. фільм. 6-я серыя.
14.40 Маскоўскія пенаты. П. В. Нашчокін.
15.00 Алімпіяда-96. Бокс.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон». Маладзёжны музычны часопіс.

НТБ

17.00 Дак. фільм «Дзікая прырода: барацьба за жыццё» (Вялікабрытанія). 1-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Ланкастэр і Мілер: гісторыя кахання». 7-я серыя.
18.35 Дак. фільм «Імкненне да нябёсаў: гісторыя авіяцыі».
19.00 Пітэр Селерс у фільме «Помста ружовай пантэры» (ЗША).
20.40 Доктар Вугал.
21.35 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
22.30 Часінка.
23.20 Меламанія: Роберт Плант і Джымі Пейдж.

Санкт-Пецярбург

11.55, 12.55, 13.55, 16.55, 18.55, 22.00 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 Дэтэктыў. «Зона» (Швецыя). 2-я серыя.
15.05 «Паводле даных крымінальнага вышуку». Маст. фільм.
16.15 «Запрашэнне да традыцыйнай музыкі». Дак. фільм (Японія).
16.40 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 «Архіў Расійскай імперыі». Навукова-папулярны фільм.
20.35 Тэлеслужба бяспекі.
20.50 Спартыўны агляд.
21.00 Дэтэктыў. «Зона». 2-я серыя.
22.20 «Пабочная асоба». Маст. фільм (Літва—Беларусь).

Серада, 24 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Мая мама чараўніца», «Куды прапаў месяц», «Казкі-небыліцы дзеда Ягора» і іншыя. Мультфільмы кінастудыі «Беларусьфільм».
9.05 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага».
10.00 Тэлевізійны АРТ-клуб. Вернісаж У. Сінельнікава.
10.15 Відзьма-нявідзьма.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Рабінзанада доктара Руселя». Частка 2-я.
16.10 «Як нараджаецца музыка?» Узорны ансамбль танца «Весялушка». Перадача 1-я.
16.35 «Шанц». Перадача па пісьмах гледачоў.
17.05 Госці ў хату. Тэлекампаніі свету прадстаўляюць гарады-музеі архітэктуры.
17.35 Музычны антракт.
17.45 Эканамікст.
18.00 Футбол. Кубак УЕФА, «Дынама» (Мінск) — «Багеміянс» (Ірландыя). У перапынку (18.45) — «Тройчы па аднаму». Музычная праграма MTV.
19.50 Навіны (з сурдаперакладам).
20.00 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.05 Вертыкаль. Пошта Прэзідэнта.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Спартыўны тэлекур'ер.
22.10 Музычны антракт.
22.20 «Каралева Марго». 15-я серыя.
23.20 Каралеўскае паляванне.
24.00 Навіны.
0.15 Матабол. Чэмпіянат Еўропы-96.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 «Тэма».
9.45 «У свеце жывёл» (з сурдаперакладам).
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва краін Садружнасці».
11.55 Аліпійскія гульні ў Атланце.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.40 Кактус і К.
14.50 Покліч джунгляў.
15.20 «Элен і хлопцы».
15.45 Алімпійскія гульні ў Атланце.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.05 «Каб памяталі...» Станіслаў Хітроў. Вядучы — Л. Філатаў.
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма передач.
20.40 Алена Коранева і Яўген Кіндзінаў у фільме «Раманс аб закаханых».
23.20 Алімпійскія гульні ў Атланце.

Канал «Расія»

6.30 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 19.00, 22.00, 0.40 Весткі.
7.20 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Працей простага.
8.25 «Санта-Барбара».
9.20 Алімпіяда-96. Дзюдо.
10.20 Дзелавы аўтограф.
10.30 Алімпіяда-96. Спартыўная гімнастыка. Каманднае першынство (жанчыны).
16.35 Залежыць ад цябе.
16.50 Кліп-антракт.
16.55 Футбол. ЦСКА—«Ротар» (Валгаград).
19.35 Алімпійскі кур'ер.
20.05 «Санта-Барбара».
21.00 Надвор'е.
21.05 Сам сабе рэжысёр.
21.35 «Мактуб: закон пустыні». 3-я серыя.
22.40 Алімпіяда-96. Велаcпорт. Бокс. Дзюдо.

НТБ

6.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
6.15 Мультфільм «Сямейка Флінстоўн».
6.40 «Бацька Браун». Серыял.
7.30 Маст. фільм «Дон мёртвы» (ЗША).
9.25 Дак. фільм. «Ватыкан. Па той бок граніцы» (ЗША). 1-я серыя.
9.50 Маст. фільм «Помста ружовай пантэры» (ЗША).
11.25 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.

Расійскія універсітэты

12.00 «Пяць мінут».
12.05 Педагогіка для ўсіх.
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Крыніцы.
13.25, 16.45 Навіны.
13.30 «Марскі воўк». Маст. фільм.
14.35 Эквадор — краіна на экватары.
14.45 «Жыццё і смерць Осіпа Мандэльштама». Частка 1-я.
15.30 «Легенда Аляксандраўна». Праграма В. Смехава.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон». Маладзёжны музычны часопіс.

НТБ

17.00 Дак. фільм «Дзікая прырода: барацьба за жыццё». 2-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі». «Ланкастэр і Мілер: гісторыя кахання». 8-я серыя.
18.35 Дак. фільм «Імкненне да нябёсаў: гісторыя авіяцыі».
19.00 Маст. фільм «Вавілон-5, трэцяя эра чалавецтва» (ЗША).
20.35 Кароткаметражны фільм «Парасон».
21.35 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
22.30 Часінка.
23.20 Кафэ «Абломаў».

Санкт-Пецярбург

11.55, 12.55, 13.55, 16.55, 18.55, 22.00 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 Дэтэктыў. «Зона». 3-я серыя.
15.00 «Пабочная асоба». Маст. фільм.
16.15 «Дзеці ў гарадах і сёлах». Дак. фільм (Японія).
16.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 «Чароўная казка фантанаў Петрадварца».
20.50 Спартыўны агляд.
21.00 Дэтэктыў. «Зона». 3-я серыя.
22.20 «Пераступіць рысу». Маст. фільм. 1-я серыя.

Чацвер, 25 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны
8.15 Вяскоўцы. Праблемы хлебаробаў Брэстчыны.
8.45 Вертыкаль. Пошта Прэзідэнта.
9.15 Тэлебом. Шоу-конкурс юных выканаўцаў.
9.45 Каралеўскае паляванне.
10.25 «Размова з майстрам». Дак. фільм.
15.00 Навіны.
15.10 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.35 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Іосіф Гашкевіч». Тэленарыс.
16.05 Узорны ансамбль танца «Весялушка». Перадача 2-я.
16.35 «Сусвет». Навукова-папулярны тэлечасопіс.
17.20 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.05 «Змяшаліся мы з сонцам, з кветкамі, з травой...» Тэленарыс.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «01 слухае». Да Дня пажарнай службы Беларусі. Прымае ўдзел першы намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення пажарнай службы МУС Э. Р. Барзэеў. Прамая лінія.
19.50 Музычны антракт.
20.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Оскар». Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Спартыўны тэлекур'ер.
22.10 «Каралева Марго». 16-я серыя.
23.10 «Віншуем Вас!» Музычная праграма да Дня пажарнай службы Беларусі.
24.00 Навіны.
0.15 «Крок». Праграма для моладзі.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 «Каб памяталі...» Станіслаў Хітроў. Вядучы Л. Філатаў.
9.45 «Клуб падарожнікаў».
10.30 «Казляня». Мультфільм.
10.40 Смак.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Пад дахам свету».
11.55 Алімпійскія гульні ў Атланце.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.40 Цін-Тонік.
15.04 «Кацярок». Мультфільм.
15.20 «Элен і хлопцы».
15.45 Алімпійскія гульні ў Атланце.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 Лато-Мільён.
19.00 Дзівосныя гісторыі ў новай праграме «Мая сям'я».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма передач.
20.40 Ален Дэлон у фільме «Чалавек, які спяшаецца».
22.35 Алімпійскія гульні ў Атланце.

Канал «Расія»

6.30 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 19.00, 22.00, 0.40 Весткі.
7.20 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял.
7.45 Час дзелавых людзей.
7.55 Сам сабе рэжысёр.
8.25 «Санта-Барбара».
9.20 Алімпіяда-96. Фехтаванне.
10.20 Дзелавы аўтограф.
10.30 Алімпіяда-96. Плаванне. Бокс.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.00 Нічога, акрамя...
17.15 Экспавідэа.
17.25 Алімпіяда-96. Валейбол.
18.25 Раз на тыдзень.
19.35 Алімпійскі кур'ер.
20.05 «Санта-Барбара».
21.00 Надвор'е.
21.05 Даміно Міхаіла Баярскага.
21.35 «Мактуб: закон пустыні». 4-я серыя.
22.40 Алімпіяда-96. Бокс. Дзюдо.

НТБ

6.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сёння
6.15 Мультфільм «Сямейка Флінстоўн».
6.40 «Бацька Браун». Серыял.
7.30 Маст. фільм «Сыграй мне «Тумано» (ЗША).
9.10 Дак. фільм. «Ватыкан. Па той бок граніцы». 2-я серыя.
9.35 Маст. фільм «Вавілон-5», трэцяя эра чалавецтва» (ЗША).
11.05 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.

Расійскія універсітэты

12.00 «Пяць мінут».
12.05 Навука-відэа.
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Дж. Гершвін. Сюіта з оперы «Поргі і Бес».
13.25, 16.45 Навіны.
13.30 «Марскі воўк». Маст. фільм.
14.45 Жыццё і смерць Осіпа Мандэльштама. Частка 2-я.
15.30 «Гастролі». Праграма В. Смехава.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон».

НТБ

17.00 Дак. фільм. «Дзікая прырода: барацьба за жыццё». 3-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Ланкастэр: гісторыя кахання». 9-я серыя.
18.35 Дак. фільм. «Імкненне да нябёсаў: гісторыя авіяцыі».
18.55 Прэмія «Оскар». Шэр у фільме Пітэра Багдановіча «Маска» (ЗША).
21.35 Алімпійская гадзіна з рускага дома.
22.30 Часінка.
23.20 Кіно не для ўсіх. Марта Месараш. Маст. фільм «Дзённік для маіх бацькоў» (Венгрыя).

Санкт-Пецярбург

11.55, 12.55, 13.55, 16.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 Дэтэктыў. «Зона». 4-я серыя.
15.05 «Пераступіць рысу». Маст. фільм. 1-я серыя.
16.40, 20.35 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па Філу». Селыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 «Аркестр». Фільм-канцэрт.
20.50 Спартыўны агляд.
21.00 Дэтэктыў. «Зона». 4-я серыя.
22.15 «Пераступіць рысу». 2-я серыя.

Пятніца, 26 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
8.45 Студыя «Калыханка». «Уся справа ў капелюшы».
9.15 «Магія чорная і белая». Маст. фільм.
10.30 «Люстэрка». Праграма для жанчын.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «30 гадоў чакання». Дак. фільм.
16.10 «Правінцыя». Ляхавіцкі раён.
16.40 «Кантрасты». Прававая праграма.
17.10 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Любоў і карона». Тэленарыс.
17.40 Эканамікст.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Святочны канцэрт, прысвечаны Дню незалежнасці Беларусі. Трансляцыя з Беларускай дзяржаўнай філармоніі.
19.00 Навіны (з сурдаперакладам).
19.10 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага».
20.05 «Міжнародны кур'ер».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Спартыўны тэлекур'ер.
22.10 Музычны антракт.
22.20 «Не магу сказаць «бывай». Маст. фільм.
23.50 «12, ці На ноч гледзячы».
0.10 Навіны.
0.25 Акалада. Віталі Жукоф.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.10 Дзіўныя гісторыі ў новай праграме «Мая сям'я».
9.50 «Іграй, гармонік, любы!»
10.25 «Пакуль усе дома».
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Ад пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці».
11.55 Алімпійскія гульні ў Атланце.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.40 Марафон-15.
15.00 До-мі-соль.
15.20 «Элен і хлопцы».
15.50 Аліпійскія гульні ў Атланце.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 «Поле цудаў».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма передач.
20.40 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло». Серыял.
21.40 Погляд.
22.35 Алімпійскія гульні ў Атланце.

Канал «Расія»

6.30 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 19.00, 22.00, 1.00 Весткі.
7.20 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял.
7.45 Час дзелавых людзей.
7.55 Добрай раніцы, Еўропа!
8.25 «Санта-Барбара».
9.20 Алімпіяда-96. Фехтаванне.
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці».
10.35 Алімпіяда-96. Спартыўная гімнастыка. Жанчыны.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў (Францыя).
17.05 Ваш партнёр «Дыямір».
17.15 Алімпіяда-96. Лёгкая атлетыка. Мужчыны. Хадзьба на 20 км.
16.25 Вертыкаль.
19.35 Алімпійскі кур'ер.
20.05 «Санта-Барбара».
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Маскі-шоу.
21.35 «Мактуб: закон пустыні». 5-я серыя.
22.40 Алімпіяда-96. Конны спорт. Бокс. Штанга. Дзюдо.

НТБ

6.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
6.15 Мультфільм «Сямейка Флінстоўн».
6.40 «Бацька Браун». Серыял.
7.30 Маст. фільм «Электрычны коннік» (ЗША).
9.25 Дак. фільм «Ватыкан. Па той бок граніцы». 3-я серыя.
9.45 Прэмія «Оскар». Маст. фільм «Маска» (ЗША)
11.40 Алімпійская гадзіна з рускага дома.

Расійскія універсітэты

11.30 У рабочы поўдзень.
12.00 «Пяць мінут».
12.05 Планета «Здароўе».
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Італьянская музыка ў Маскоўскім Крамлі.
13.25, 16.45 Навіны.
13.30 Маст. фільм «Анюціны вочкі і барскія ласкі».
14.40 Дом паэта. Максімільян Валошын.
15.30 «Смейся, паяц». Праграма В. Смехава.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон».

НТБ

17.00 Дак. фільм «Дзікая прырода: барацьба за жыццё». 4-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Ланкастэр і Мілер: гісторыя кахання». 10-я серыя.
18.35 Дак. фільм «Імкненне да нябёсаў: гісторыя авіяцыі».
19.00 К. Бялова, А. Ліепа і Д. Ольбрыхскі ў фільме В. Харчанка «Кароткае дыханне кахання».
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
22.30 Часінка.
23.20 Ш. Маклейн у фільме Боба Фоса «Мілая Чэрыці» (ЗША).
1.45 Эратычныя шоу свету.

Санкт-Пецярбург

11.55, 12.55, 13.55, 16.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 Дэтэктыў. «Зона». 5-я серыя.
15.05 «Пераступіць рысу». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.40, 20.35 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 «Містэрыя гука, феерыя колеру».
20.50 Спартыўны агляд.
21.00 Дэтэктыў. «Зона». 5-я серыя.
22.10 Як быць каханымі.
22.30 «Наталі». Тэлеспектакль.

Субота, 27 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ БЕЛАРУСІ

8.00 Навіны.
8.15 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Зямля пад белымі крыламі».
8.40 «Сугучнасць». Перадача з Гродна.
9.00 Здароўе. «Лекавыя расліны: знаёмыя незнаёмцы».
9.35 Урокі Наталлі Наважылавай.
10.05 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма.
10.30 «Ералаш».
10.50 «Як дзед па дождж хадзіў». Мультфільм.
11.05 Да Дня незалежнасці Беларусі. «Сымон Будны». Дак. фільм.
11.25 «Скарбы Веткаўскага музея». Тэленарыс.
11.40 Шматгалоссе. «Беларусь — другая радзіма».
12.20 Творцы. Міжнародны жаночы форум.
13.20 Еўрапейская дванаццатка. Музычная праграма MTV.
14.05 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.35 «Так гэта было...» Да 52-й гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
14.55 Да Дня незалежнасці Беларусі. Кола часу. Дэкларацыя.
15.20 Тэлевізійны Дом кіно. Актрыса Святлана Сухавей.
15.55 «Залатыя ключы». Тэлефестываль народнай творчасці.
16.35 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
17.15 «Я запрашаю Вас...» Творчы вечар народнай артысткі Беларусі Зінаіды Бандарэнкі. Частка 1-я.
18.30 «Жыццё і мора». Тэленарыс.
18.40 Галерэя. Даніла Канстанцінавіч Міцкевіч (Колас). Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
19.10 Па вашых просьбах. «Сад». Маст. фільм («Беларусьфільм»).
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Спартыўны тэлекур'ер.
22.00 «Абеліск». Маст. фільм.
23.40 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

0.40 Цёмны пакой. Невядомая вайна.
7.00 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
7.30 «Песенька мышаняці». Мультфільм.
7.40 Прыгодніцкі фільм «Бязладны рэйс».
9.00, 14.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 «Не зявай!»
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Алімпійскія гульні ў Атланце.
13.05 «Востраў рабоў». Рэжысёр — Джорджо Стрэлер (Італія). Міжнародны тэатральны Чэхаўскі фестываль.
14.20 Алімпійскія гульні ў Атланце.
15.15 У свеце жывёл.
15.55 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Аланія» (Уладзікаўказ) — «Спартак» (Масква). Трансляцыя з Уладзікаўказа.
17.53 Мультфільм.
18.05 «Залатая серыя». Год 1969-ы. Уладзімір Высоцкі ў фільме «Небяспечныя гастролі».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 «Час».
20.35 Праграма передач.
20.40 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло».
21.45 Брэйн Рынг.
22.35 Алімпійскія гульні ў Атланце.

Канал «Расія»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 0.05 Весткі.
7.20 Кліп-антракт.
7.25 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял.
7.50 «Элі і Джулс». Тэлесерыял.
8.15 Экспартлес.
8.30 Па вашых пісьмах.
9.00 Алімпіяда-96. Валейбол. Жанчыны.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Падарожжа «Інвайт».
10.30 Алімпіяда-96. Плаванне.
12.30 Урача выклікалі?
13.20 «Гэй, вухнем!» Фальклорны фестываль.
13.35 Працей простага.
14.05 «Акіян». Маст. фільм. 9-я серыя.
14.55 Дэ факта.
15.20 Пілігрым.
16.00 Дыялогі пра жывёл.
16.30 Песня Расіі.
17.25 Алімпійскі кур'ер.
17.55 Алімпіяда-96. Веславанне акадэмічнае.
19.35 Суботні вечар з Андрэем Вазнясенскім.
20.55 Надвор'е.
21.00 Двайны партрэт.
22.05 Алімпіяда-96. Велаcпорт (трэк). Жаночы спрынт. Мужчынская камандная гонка праследавання. Бокс.
0.20 Праграма «А».

НТБ

6.00, 18.00, 21.00 Сёння.
6.15 Мультфільм «Сямейка Флінстоўн».
6.40 «Бацька Браун». Серыял.
7.30 Прэмія «Оскар». Маст. фільм «Мелвін і Говард» (ЗША).
9.00 Дак. фільм «Ватыкан. Па той бок граніцы». 4-я серыя.
9.25 Маст. фільм «Кароткае дыханне кахання».
11.05 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.

Расійскія універсітэты

12.20 Мультфільмы.
12.40 Эканамічны агляд.
13.05 На дарогах Расіі.
13.10 Тэлегульня «З паўслова».
13.40 Інфармацыйны агляд.
14.00 Па старонках «Шарман-шоу».
14.30 Крок з круга.
14.50 К. Д. Лудвіг. Сюіта на тэму «З днём нараджэння!»
15.00 Чэмпіянат свету па аўтагонках у класе «Формула-1». Гран-пры Вялікабрытаніі. Кваліфікацыя.
16.05 Навіны кіно.
16.25 Вольга Кучкіна. Час «Ч».

НТБ

17.00 Мультсерыял «Дыназаўрык па імені Дзінк» (ЗША).
17.30 Дог-шоу. Я і мой сабака.
18.30 Кароткаметражны фільм «Музыканты».
18.45 Э. Перкінс у фільме А. Хічкока «Псіхоз-1».
20.45 Лялькі.
21.35 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
22.30 Маст. фільм «Псіхоз-2» (ЗША).
0.25 Трэцяе вока.
1.10 «Плейбой».

Санкт-Пецярбург

9.05 Стыль жыцця.
9.10 Страсці-мардасці.
9.25 Уік-энд з дэтэктывам.
9.55 Да 300-годдзя Расійскага флоту. Ваенны агляд.
10.25 Непазнанае.
10.55, 12.55, 18.55 Інфарм ТБ.
11.10 Ток-шоу «Наўздагад». Аляксандр Разенбаум.
11.35 Па ўсёй Расіі.
11.50 Яшчэ адна Расія.
12.40 Старое танга. А. Валодзін.
13.05 «Уік-энд з дэтэктывам». Мільён за разгадку.
13.20 «Іван Броўкін на цаліне». Маст. фільм.
14.55 Ва ўсіх на вачах.
15.10 «Скарбы Пецярбурга». Рускі музей.
15.25 «Парадоксы гісторыі». «Выпадковы герой «Крывавай нядзелі».
16.00 Студыя «Уяві».
16.10 Кідайка.
16.55 Спартыўны агляд.
17.05 «Сястрыца Алёнка і братка Іванка». Мультфільм.
17.15 Канцэрт Аляксандра Буйнова, прысвечаны 300-годдзю Расійскага флоту.
18.40 Вялікі фестываль.
19.25 «Заложніца». Маст. фільм (Расія).
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Дасье.
21.25 Блеф-клуб.
22.00 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
22.50 Б. Шоу. «Прафесія місіс Уорэн». Тэлеспектакль.

Нядзеля, 28 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Ты помніш нашы сустрэчы». Фільм-канцэрт.
8.25 Футбол. МВКЦ (Мазыр) — «Тарпеда» (Магілёў).
9.15 «Конан». Мультсерыял (ЗША).
9.40 Лепшыя хіты MTV.
10.10 Студыя «Калыханка». Мульціклуб.
10.40 Усё нармальна, мама! Забаўляльная праграма.
11.10 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
11.40 Тураб'ектыў.
12.00 Пераможца. Спартыўная праграма.
12.30 Аўта-парк.
12.45 Студыя «Акно». «Востраў натхнення».
13.15 «Мост».
13.40 Прэм'ер-кіно.
14.25 «Усе мы родам з дзяцінства». II Усебеларускі тэлефестываль юных талентаў. Фінал.
15.25 Таямніцы свету. «Дзікі поўдзень».
15.55 Вяршыня свету. Падвядзенне вынікаў ліпеньскіх гульняў.
16.35 «Я запрашаю Вас...» Творчы вечар народнай артысткі Беларусі Зінаіды Бандарэнкі. Частка 2-я.
17.50 Абібок.
18.20 Па вашых просьбах. «34-ы хуткі». Маст. фільм.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
21.05 Навіны-ТБ.
21.20 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам акцёра Льва Дурава.
21.55 Джэральдзіна Чаплін і Энтані Хопкінс у маст. фільме «Чаплін» (ЗША).
23.55 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

7.00 Тыраж «Спортлато».
7.10 «Тры таўстуны». Мультфільм.
7.45 Вострасюжэтны фільм «Джульбарс».
9.00, 14.00, 22.55 Навіны.
9.15 «Бесталковыя нататкі». Д. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.05 Ранішняя зорка.
10.55 «Служу Расіі!» «Ваенны кур'ер».
11.25 Алімпійскія гульні ў Атланце.
13.30 «Смехапанарама». Вядучы — Я. Петрасян.
14.20 «Гран-па Марыса Ліепы».
15.05 Неяк аднойчы.
15.15 Клуб падарожнікаў.
16.00 Вясёлыя гісторыі у часопісе «Ералаш».
16.20 Мультфеерверк: «Прыгоды Вудзі і яго сяброў», «Амерыканскі хвост».
17.20 «Шчаслівы выпадак».
18.10 Клуб «Белы папугай».
19.00 «Час».
19.35 Праграма передач.
19.40 Алег Меншыкаў ў гістарычнай драме па раману В. Пікуля «Маанзунд».
22.15 Каханне з першага погляду.

Канал «Расія»

7.00 Дак. фільм «Слова пра Чэсмінскую бітву».
7.20 «Элі і Джулс». Тэлесерыял.
7.45 Вуснамі дзіцяці.
8.15 Алімпіяда-96. Скачкі ў ваду. Жанчыны.
9.00 Да 300-годдзя Расійскага флоту. Ваенна-марскі парад. У перапынку — фальклорны фестываль «Гэй вухнем!»
10.45 Кніжная лаўка.
11.15 Рускае лато.
11.55 Алімпіяда-96. Лёгкая атлетыка.
13.00, 1.10 Весткі.
13.20 «Незвычайны матч». Мультфільм.
13.40 Працей простага.
14.10 «Акіян». Маст. фільм. 10-я серыя.
15.00 Месяц у вёсцы.
15.25. Караоке па-руску.
15.45 Рэпарцёр.
16.00 Імперыя гульняў. «Украдзеныя жонкі».
17.00 «Кранугы». «Аладзін».
17.55 Алімпіяда-96. Веславанне акадэмічнае.
18.25 Алімпійскі кур'ер.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 «К-2» прадстаўляе: «Хітрасць-22».
20.55 У Ксюшы.
21.30 Рэк-тайм.
21.45 Алімпіяда-96. Веславанне акадэмічнае. Велаcпорт (трэк). Пляжны валейбол. Баскетбол. Жанчыны.

НТБ

6.00 Лялькі.
6.10 Мультфільм «Сямейка Флінстоўн».
6.35 «Бацька Браун». Серыял.
7.25 Маст. фільм «Папаўся, ці Шпіёнскія гульні» (ЗША).
9.00 Дак. фільм «Ватыкан. Па той бок граніцы». 5-я серыя.
9.20 Маст. фільм «Псіхоз-1».
11.05 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
12.00 Маст. фільм «Псіхоз-2».

Расійскія універсітэты

13.25 Аўталэдзі.
14.10 Пад'ём пераваротам.
14.40 Кіназорка Жан-Поль Бельмандо.
15.20 Цыганскія рамансы. Спявае Алег Пагудзін.
15.55 Чэмпіянат свету па аўтагонках у класе «Формула-1.» Гран-пры Вялікабрытаніі.

НТБ

17.00 «Паліцэйскі Кэтс і яго сабака». Маст. фільм (ЗША).
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.30 Сёння.
18.30 С. Любшын, В. Праскурын, В. Нявінны, Н. Фацеева і К. Лаўроў у фільме «Шкура».
20.00 Вынікі.
21.10 Алімпійская гадзіна з Рускага дома.
22.10 Маст. фільм «Псіхоз-3».

Санкт-Пецярбург

8.30 Флоту Расіі — 300 гадоў.
12.30 Стыль жыцця.
12.45 Увесь гэты цырк.
13.05 Яшчэ адна Расія.
13.55, 18.55, 20.55, 22.25 Інфарм ТБ.
14.05 «Шчаслівага плавання». Маст. фільм.
15.30 Шэдэўры рускай харэаграфіі. Тэатр Пеціпа. Перадача 2-я.
16.15 «Выходзім заўтра ў мора». Спяваюць дзеці.
16.35 Зебра.
17.20 Сёння ў Пецярбургу.
18.40 Вялікі фестываль.
19.25 Прафесійны бокс. «Кранштацкі варыянт».
20.10 Святочны канцэрт, прысвечаны 300-годдзю Расійскага флоту.
21.10 Кубак свету па коннаму спорту.
21.55 Міжнародны агляд.
22.45 «Якарная плошча». Маст. фільм.

ТЭЛЕБАЧАННЕ, 19 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

11.10 Беларускі мерыдыян. 11.40 «Залатыя ключы». Тэлефестываль народнай творчасці. 15.00 Навіны. 15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей. 15.40 «Ну, пачакай!» Мультфільм. 15-16-ы выпускі. 16.05 Канцэртны сезон. Дзяржаўны акадэмічны народны аркестр імя Жыновіча на фестывалі «Маладзечна-96». 17.05 «Кантрасты». Прававая праграма. 17.40 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Правінцыя». 17.50 Музычны антракт. 18.00 Творцы. Паэтэса Зоя Палянкова (г. Слуцк). 18.25 Эканамікст. 18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV. 18.50 Навіны (з сурдаперакладам). 19.05 «Рэкс -- верны сябар паліцэйскага». Тэлесерыял. 20.05 «Міжнародны кур'ер». Падзеі, факты, каментарыі. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.55 Музычны антракт. 22.05 Аляксандра Аасмяэ ў маст. фільме «Шукаю сябра жыцця». 23.40 «12, ці На ноч гледзячы». 24.00 Навіны. 0.15 Акалада.

ГРТ

11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Ад пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці». «Свет турызму». 11.55 «Вяртанне Будулая». Серыял. 13.05 «Залатое калоссе». Мультфільм. 13.25 «Каханне з першага погляду». 14.20 Фільм-казка «Вёска Вутка». 15.45 «Замак ілгуноў». Мультфільм. 16.05 «Элен і хлопцы». 16.30 Сем дзён спорту. 17.20 «Новая ахвяра». 18.15 Чалавек і закон. 18.45 «Поле цудаў». 19.45 «Добрай ночы, малышы!» 20.00 Час. 20.35 Праграма передач. 20.40 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло». Серыял. 21.45 Погляд. 22.40 Катрын Дэнёў і Патрык Дэваэр у меладраме «Гатэль «Амерыка».

Канал «Расія».

9.00 «Санта-Барбара». 10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці». 10.35 «Прыгоды прынца Фларызеля». 2-я і 3-я серыі. 13.35 Рэтра-шлягер. 14.00 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя. 14.40 Дзелавая Расія. 15.05 Расія ў асобах. 15.15 Там-там навіны. 15.30 Залаты ключык. 15.45 «Свет ЮНЕСКА. Упершыню ў Расіі...» 16.20 Музыка ўсіх пакаленняў. 16.35 Залежыць ад цябе. 16.50 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў (Францыя). 17.15 Кроха. 17.25 Халаднаваты мір. 17.55 Вертыкаль. 18.25 Ананімныя субяседнікі. 19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм. 20.30 Маскі-шоу. 21.00 Надвор'е на заўтра. 21.05 «Мадэмуазель Стрыптыз». Маст. фільм (Францыя). 22.50 Ціхі дом. 23.45 «24--метэор-24». 0.10 Музыка ўсіх пакаленняў.

НТБ

17.00 «Незвычайныя прыгоды Скубі-Ду». 17.30 «Ланкастэр і Мілер: гісторыя кахання». 5-я серыя. 18.35 «Імкненне да нябёсаў: гісторыя авіяцыі». Дак. фільм. 19.00 Аляксандр Пяскоў і Уладзімір Гасцюхін у фільме «Амерыкэн бой». 21.35 Алімпійская гадзіна з рускага дома. 22.30 Часінка. 23.20 Марта Месарош. Маст. фільм «Дзённік для маіх каханых» (Венгрыя). 1.30 Эратычныя шоу свету.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 91.852. Індэкс 63850.
Зак. № 4004.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12